

Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα»

Ετήσιος Απολογισμός 2017

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018

Επιστημονική Επιμέλεια:

Δρ. Ευαγγελία Παππά, Αναπληρώτρια Διοικητής

Email: an.dioikitis@hosp-alexandra.gr

Συλλογή, επεξεργασία δεδομένων

συγγραφή, επιμέλεια έκδοσης:

Κλειώ Μακρυγιαννάκη, Γραφείο Ποιότητας

Email: grafeio.poiotitas@hosp-alexandra.gr

ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»

Βασ. Σοφίας 80 & Λούρου, Τ.Κ. 115 28

Τηλ. Κέντρο 213 2162000

web: <http://www.hosp-alexandra.gr>

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΝ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»

ΒΕΖΥΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΚΟΙΝΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ-ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΑΠΠΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΑΝΑΠΛ. ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»-ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΑΜΠΡΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, ΑΝΑΠΛ. ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΓΝ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»-ΜΕΛΟΣ

ΜΕΡΤΖΕΛΟΥ ΑΘΗΝΑ, ΜΕΛΟΣ

ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΜΕΛΟΣ

ΤΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»-ΜΕΛΟΣ

ΒΟΥΡΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, ΜΑΙΑ ΓΝ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»-ΜΕΛΟΣ

ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΛΑΧΟΥ ΜΑΡΙΑ, Δ/ΝΤΡΙΑ Ι.Υ. ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»-ΜΕΛΟΣ

ΖΑΖΑ-ΚΑΚΟΥΡΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Δ/ΝΤΡΙΑ Δ.Δ. ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»-ΜΕΛΟΣ

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Αναπληρώτριας Διοικήτριας	1
Εισαγωγή	2
Οργανόγραμμα	6
Ανθρώπινο Δυναμικό	8
Ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός	9
Παρεχόμενες Υπηρεσίες	11
Νέες Μονάδες	13
Νέες Υπηρεσίες	14
Πιστοποιήσεις	17
Δείκτες Αποτελεσματικότητας-Αποδοτικότητας	18
Εκπαίδευση	33
Έργα – υποδομές	37
Περιβαλλοντική ευαισθησία	38
Επίλογος	40
Ευχαριστίες - πηγές	41
Παράρτημα	42

Χαιρετισμός Αναπληρώτριας Διοικήτριας

Ευαγγελία Παππά, PhD Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας

Ο παρών Απολογισμός αποτυπώνει τη λειτουργία του ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» με τη χρήση δεικτών νοσηλευτικής κίνησης και βασικών οικονομικών στοιχείων για το έτος 2017. Στις σελίδες που ακολουθούν ο αναγνώστης έχει τη δυνατότητα να ενημερωθεί για τις φροντίδες υγείας που παρασχέθηκαν, το κόστος τους, τις παρεμβάσεις στις υποδομές και την βιοϊατρική τεχνολογία για τη βελτίωση των συνθηκών νοσηλείας, την εκπαιδευτική και ερευνητική του δραστηριότητα και να αξιολογήσει το παραγόμενο έργο των τμημάτων, κλινικών και του προσωπικού που τα στελεχώνουν.

Το ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» έχει διανύσει μια μεγάλη διαδρομή μέχρι σήμερα, από την ίδρυση του ως Μαιευτήριο και τη μετεξέλιξή του σε Γενικό Νοσοκομείο το 2001. Παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες στη Μαιευτική και Γυναικολογία καλύπτοντας την ζήτηση για τέτοιου είδους υπηρεσίες πανελλαδικά. Παράλληλα, η εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων αναδεικνύει την πρωτοπορία και την καινοτομία στην παρεχόμενη θεραπεία. Βασικός συντελεστής αναμφισβήτητη είναι το ανθρώπινο δυναμικό -ιατρικό, νοσηλευτικό, επιστημονικό, παραϊατρικό και διοικητικό- που καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη και αποτελεσματική παροχή φροντίδας υγείας.

Η υγεία αποτελεί δημόσιο αγαθό και κατανέμεται με βάση την υγειονομική ανάγκη. Για ένα δημόσιο τριτοβάθμιο νοσοκομείο όπως το ΓΝΑ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» το παραγόμενο έργο πρέπει να χαρακτηρίζεται από ισότητα, ποιότητα, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, έχοντας πάντα ως επίκεντρο τον άνθρωπο.

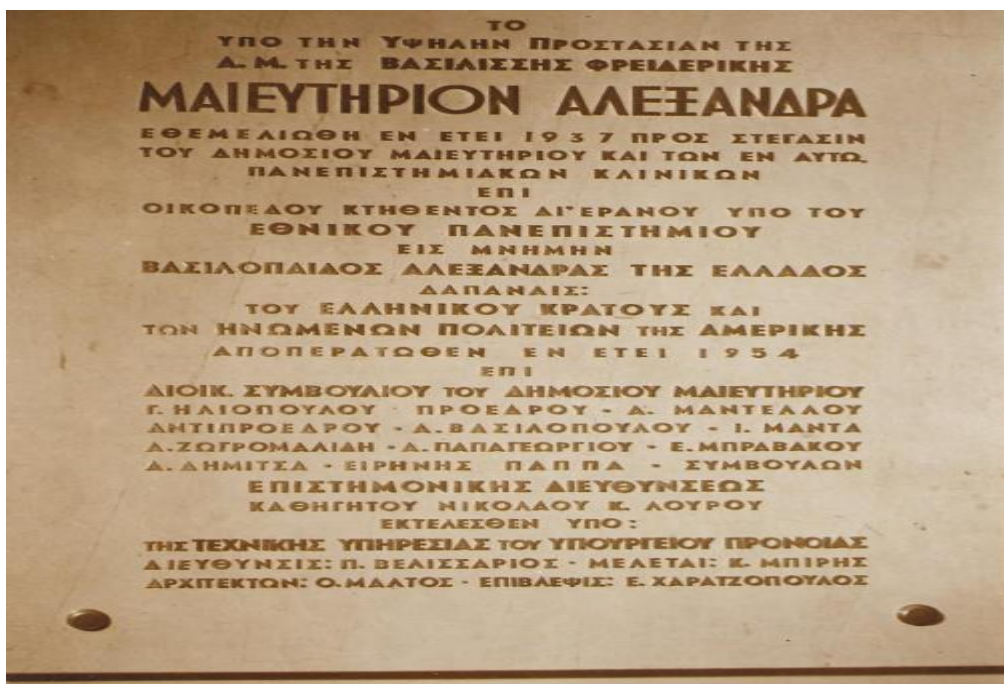
Εισαγωγή

Στις 23 Αυγούστου 1933 ετέθη ο θεμέλιος λίθος του Μαιευτηρίου και της Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου. Στις 10/12/1954 έγιναν τα εγκαίνια του Μαιευτηρίου «Αλεξάνδρα» με μεγάλη λαμπρότητα και επισημότητα. Παρουσιάστηκε ως νοσηλευτικό ίδρυμα - πρότυπο Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής, κέντρο προστασίας της μητέρας και του παιδιού, αλλά και ως κέντρο επιστημονικής έρευνας και διδασκαλίας κλινικής και εργαστηριακής.

Με νόμο του 1944 (ΦΕΚ 239/Α/9-10-1944) επικυρώνεται η σύμβαση ανέγερσης Μαιευτηρίου και μετά τον πόλεμο η ανέγερση του θα είναι πρώτης προτεραιότητας μεταξύ των άλλων δημόσιων έργων που θα εκτελεστούν.

Με το ΦΕΚ υπ' αριθ. 898/22-12-1986 το Μαιευτήριο «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» γίνεται ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ».

«...Είμαι ιδιαίτερα δε ευτυχής να ανακοινώνω σήμερα ότι ήδη ο άγγλος γιατρός κ. Norman Smyth, και ο άγγλος φοιτητής κ. Leon Illis ως και ο αμερικανός ιατρός κ. Louis Wolfe ζήτησαν να παρακολουθήσουν προς μετεκπαίδευσίν των τας εργασίας του Μαιευτηρίου επί τινα χρόνον. Είναι η πρώτη φορά, που ξένοι ιατροί ζητούν να μετεκπαιδευτούν εις την Ελλάδα ....». από τον λόγο του Ν. Λούρου κατά τα εγκαίνια της 10ης Δεκεμβρίου 1954.

Με το Νόμο 2889/2001, καταργείται η διάκριση των νοσοκομείων σε νομαρχιακά και περιφερειακά και το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»

γίνεται ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ», ενώ με την αριθ.Υ4α/οικ.123799 απόφαση (ΦΕΚ 3486/31-12-2012 τ.Β.) ενοποιήθηκε με το Γ.Ν.Μ. «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» με την επωνυμία «ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ».

Σήμερα διαθέτει συνολικά 460 κλίνες, δύο Πανεπιστημιακές κλινικές, την Α' Πανεπιστημιακή Μαιευτική-Γυναικολογική κλινική του Ε.Κ.Π.Α., η οποία αποτελεί πιστοποιημένο Ευρωπαϊκό Κέντρο Εκπαίδευσης στη Μαιευτική και τη Γυναικολογία από το Ευρωπαϊκό Κολλέγιο Μαιευτικής και Γυναικολογίας (EBCOG) σε τέσσερις υποειδικότητες (αναπαραγωγική ιατρική, γυναικολογική ογκολογία, ουρογυναικολογία και εμβρυομητρική ιατρική) και τη Θεραπευτική κλινική του Ε.Κ.Π.Α., της οποίας το Ογκολογικό Τμήμα είναι πιστοποιημένο από το 2012 κατά ISO 9001:2008, μία Κρατική Μαιευτική-Γυναικολογική κλινική, μία Κρατική Παθολογική κλινική, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας και 8 χειρουργικές αίθουσες.

Το νοσοκομείο από την ίδρυσή του έχει να επιδείξει ιδιαίτερα πλούσιο επιστημονικό, ερευνητικό και ακαδημαϊκό έργο. Ενδεικτικά μόνο αναφέρονται κάποιες από τις αναρίθμητες διακρίσεις και επιστημονικές ανακαλύψεις που επιτελέστηκαν από το ανθρώπινο δυναμικό των δύο πανεπιστημιακών κλινικών του νοσοκομείου.

- **1955-56** η πρώτη εφαρμογή περιτοναϊκής πλύσης με έτοιμα διαλύματα από τον Καθηγητή Σ. Μουλόπουλο. Το 1966 με διαλύματα που κατασκεύασε η εταιρεία ΚΟΠΕΡ
- **1962** η πρώτη τοποθέτηση βηματοδότη καρδιάς στην Αθήνα
- **1963** η ανάπτυξη της ενδοαορτικής αντλίας από τον Καθηγητή Σ. Μουλόπουλο
- **1977** θεμελιώθηκε Μονάδα Προγεννητικού Ελέγχου
- **1977** λειτούργησε μονάδα εντατικής παρακολούθησης του εμβρύου
- **1978** οργανώθηκε εργαστήριο κυτταρογενετικής
- **1978** ιδρύθηκε μονάδα ενδοκρινολογίας και αναπαραγωγής

- **1978** ολοκληρώθηκε το ογκολογικό τμήμα
- **1979** οργανώθηκαν και λειτουργούν για πρώτη φορά το κέντρο μαστού και το κέντρο τροφοβλαστικής νόσου
- **1981** για πρώτη φορά στη χώρα μας οργανώθηκε και λειτουργεί τμήμα παιδικής και εφηβικής γυναικολογίας

Το νοσοκομείο εφημερεύει καθημερινά για μαιευτικά περιστατικά, κάθε 2^η μέρα για γυναικολογικά περιστατικά και κάθε 4^η ημέρα είναι σε γενική εφημερία παρέχοντας πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας σε μαιευτικά, γυναικολογικά, παθολογικά και καρδιολογικά περιστατικά

Εικόνα της βιβλιοθήκης από το φωτογραφικό αρχείο του νοσοκομείου.

http://www.firstobgyn.med.uoa.gr/plugins/content/jw_sig/jw_sig/includes/images/transparent.gif

Αποστολή

Σκοπός του Νοσοκομείου, σύμφωνα και με τον πρόσφατο Οργανισμό (ΦΕΚ 3287/Β/10/12/2012) είναι:

Η παροχή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας στο πληθυσμό ευθύνης της Διοίκησης 1ης Υ.ΠΕ. Αττικής, καθώς και σε ασθενείς που παραπέμπονται από άλλες Υ.ΠΕ. Η φροντίδα υγείας παρέχεται ισότιμα σε κάθε πολίτη ανεξάρτητα από κοινωνικό-οικονομικά και άλλα χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τους κανόνες του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Η ειδίκευση, η συνεχής εκπαίδευση και η επιμόρφωση ιατρών, νοσηλευτών και άλλων επαγγελματιών υγείας, με την ανάπτυξη και εφαρμογή ανάλογων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας στον τομέα της υγείας. Στην κατεύθυνση αυτή εφαρμόζει και αναπτύσσει ερευνητικά προγράμματα και συνεργάζεται με άλλους συναφείς φορείς, καθώς και διεθνείς οργανισμούς, επιστημονικά και ερευνητικά κέντρα.

Η συνεργασία με τα νοσηλευτικά ιδρύματα και άλλες μονάδες υγείας της υγειονομικής περιφέρειας για την ανάπτυξη και αναβάθμιση συνολικά της παρεχόμενης φροντίδας υγείας και ειδικότερα σε ότι αφορά την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και ειδικών προγραμμάτων μελέτης και αξιολόγησης θεμάτων, που αφορούν το χώρο της υγείας στη Διοίκηση 1ης Υ.ΠΕ. Αττικής.

Η εφαρμογή νέων μεθόδων και μορφών περίθαλψης, με στόχο την αποτελεσματική πρόωθηση της υγείας των πολιτών.

Η ανάπτυξη διαδικασιών που διευκολύνουν τους στρατηγικούς στόχους που τίθενται από το Υπουργείο Υγείας, τη Διοίκηση 1ης Υ.ΠΕ. Αττικής και το Ενιαίο Συλλογικό Όργανο Διοίκησης του Νοσοκομείου.

Αξιοποίηση Πόρων από συγχρηματοδοτούμενα έργα ή έρευνα.

Οργανόγραμμα

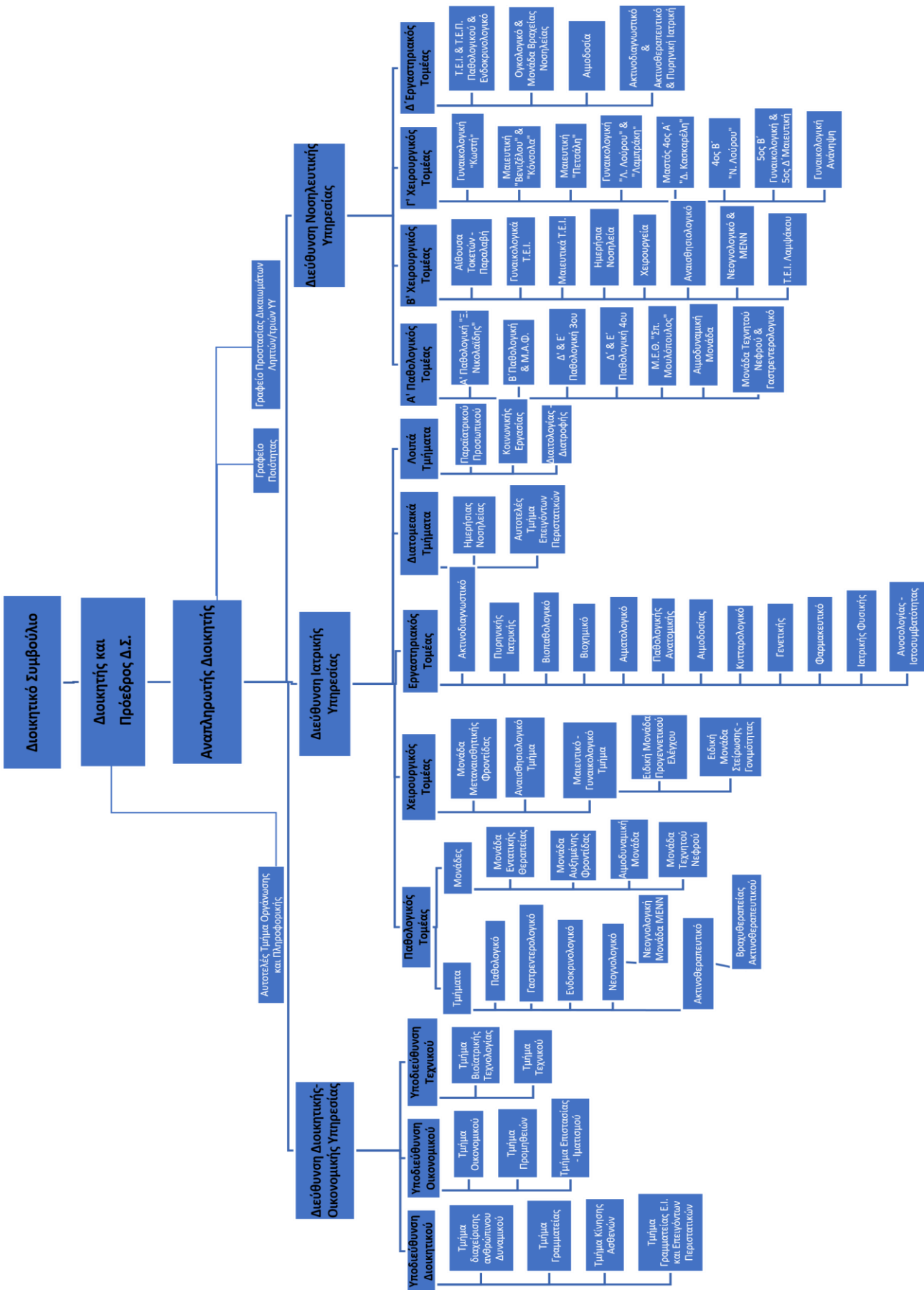

Το Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» όπως όλα τα νοσοκομεία έχει ως ανώτατο όργανο Διοίκησης το Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο προεδρεύει ο Διοικητής του Νοσοκομείου ο οποίος αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διοικητή.

Λειτουργούν τρεις ανεξάρτητες Υπηρεσίες σε επίπεδο Διεύθυνσης, η Διοικητική – Οικονομική Υπηρεσία, η Ιατρική Υπηρεσία και η Νοσηλευτική Υπηρεσία. Οι Διευθύνσεις έχουν Υποδιευθύνσεις που για την Ιατρική και Νοσηλευτική Υπηρεσία ονομάζονται Τομείς. Περαιτέρω, αναπτύσσονται τα Τμήματα και οι Μονάδες του νοσοκομείου.

Το Αυτοτελές Τμήμα Οργάνωσης και Πληροφορικής υπάγεται απευθείας στο Διοικητή. Το Αυτοτελές Γραφείο Ποιότητας και το Γραφείο Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών/τριών Υπηρεσιών Υγείας υπάγονται απευθείας στον αναπληρωτή Διοικητή.

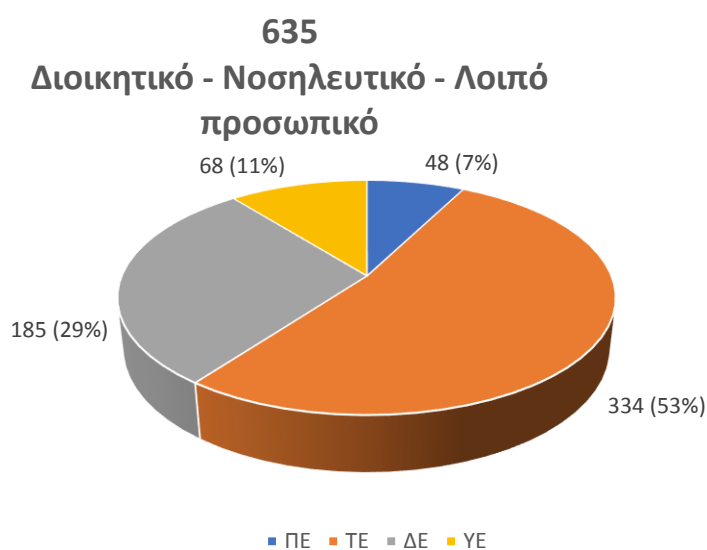
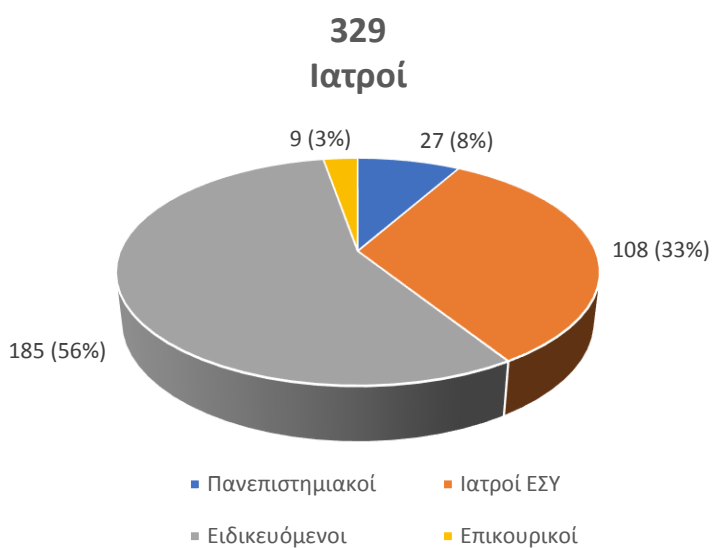
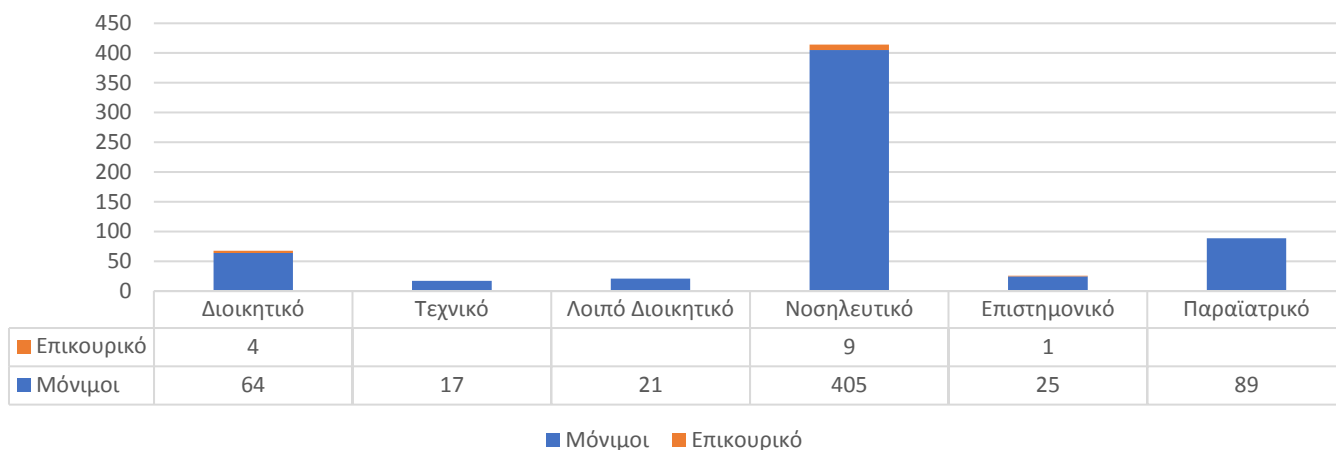
Αναλυτικά η διάρθρωση των Διευθύνσεων, Υποδιευθύνσεων και Τμημάτων απεικονίζεται στο οργανόγραμμα που ακολουθεί.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Στις 31/12/2017 οι υπηρετούντες υπάλληλοι ανήλθαν συνολικά στους 964 εργαζόμενους, εκ των οποίων οι 23 είναι επικουρικοί και οι υπόλοιποι έχουν μόνιμη σχέση εργασίας. Κατά τη διάρκεια του 2017 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 93 προσλήψεις, εκ των οποίων 28 αφορούσαν σε μόνιμο προσωπικό, 13 επικουρικό και 52 μέσω ΟΑΕΔ και ΚΕΕΛΠΝΟ. Η κατανομή τους ανά ειδικότητα και ανά επίπεδο εκπαίδευσης απεικονίζεται στα ακόλουθα διαγράμματα.

**Κατανομή προσωπικού
(πλην ιατρών)**

Ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός

Το Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό βιοϊατρικής τεχνολογίας σε όλους τους τομείς, όπως αξονικό τομογράφο, ψηφιακό μαστογράφο, ψηφιακό καρδιοαγγειογραφικό συγκρότημα, ψηφιακό ακτινοσκόπιο, εξομοιωτής ακτινοθεραπείας, πλήρη ενδοσκοπικό πύργο, 12 μονάδες αιμοκάθαρσης κ.α. Ο εξοπλισμός ενισχύεται σημαντικά με νέες αγορές και αντικατάσταση παλαιού. Για το 2017 αγοράστηκε ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός συνολικής αξίας 265.701,00€, εκ των οποίων τα 164.090€ προήλθαν από δωρεές.

Με την υπ' αριθ 184/2017 απόφαση της Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο της σύμβασης μεταξύ Περιφέρειας Αττικής, 1^{ης} και 2^{ης} ΥΠΕ για την «Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού νοσοκομείων» εγκρίθηκε η αγορά αξονικού τομογράφου 64 τομών και ψηφιακού μαστογράφου με δυνατότητα τομοσύνθεσης συνολικού κόστους 850.000,00€.

Επίσης, με το υπ' αριθ. Β1α/οικ.89603/4-12-2017 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας εγκρίθηκε η επιχορήγηση 310.000,00€ για την αγορά Δικέφαλης Τομογραφικής γ-Camera στο Τμήμα Πυρηνικής Ιατρικής.

Τέλος, με δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος αγοράστηκε Γραμμικός Επιταχυντής (η έναρξη της λειτουργίας του αναμένεται το 2018).

(Σύγχρονο ψηφιακό καρδιοαγγειογραφικό συγκρότημα της Αιμοδυναμικής Μονάδας)

Τμήμα Πληροφορικής και Οργάνωσης

Το Τμήμα Πληροφορικής κατά το 2017 χειρίστηκε περί τα 6.000 αιτήματα. Με τις υπ' αριθ 48/9-8-2017 και 49/9-8-2017 αποφάσεις του Δ.Σ. εγκρίθηκε η διενέργεια διαγωνισμών για την αντικατάσταση της βάσης δεδομένων Oracle και υπηρεσιών συντήρησης καθώς και για την αντικατάσταση εξοπλισμού Server συνολικής δαπάνης 70.000,00€.

Επίσης, ολοκληρώθηκε η μηχανοργάνωση του Γραφείου Προσωπικού, το οποίο εντάχθηκε στο ΟΠΣΥ. Η εφαρμογή της Κοινωνικής Υπηρεσίας μεταφέρθηκε σε διαδικτυακή εφαρμογή Cloud Service. Αποκτήθηκε λογισμικό για την εφαρμογή της Λίστας Χειρουργείου. Τέλος, συνάφθηκαν δύο συμβάσεις έργου με το ΙΤΕ για: ι) υποστήριξη υποβολής για ανασφάλιστους δικαιούχους Ν4368/2016 και ιι) αναγγελίες συνεδριών Αιμοκάθαρσης και δημιουργία ηλεκτρονικής γνωμάτευσης Αιμοκάθαρσης από την Μονάδα Τεχνητού Νεφρού.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Στο Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» όπως προαναφέρθηκε παρέχονται πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας σε μαιευτικά, γυναικολογικά, παθολογικά και καρδιολογικά περιστατικά κυρίως σε επίπεδο Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων. Πιο συγκεκριμένα:

- Εξωτερικά Παθολογικά Ιατρεία
- Εξωτερικά Γυναικολογικά Ιατρεία
- Εξωτερικά Μαιευτικά Ιατρεία
- Μονάδα Βραχείας Νοσηλείας Γυναικολογικών
- Αγγειοπλαστική – Στεφανιογραφία (24ώρες/24ωρο τις ημέρες γενικής εφημερίας)
- Εμφύτευση Μόνιμου Βηματοδότη Καρδιάς
- Ηλεκτροφυσιολογική Μελέτη Καρδιάς – θεραπεία κατάλυσης αρρυθμιών(ablation)
- Υπερτασικό Ιατρείο
- Αγγειολογικό Εργαστήριο (Triplex αρτηριών - φλεβών)
- Ιατρείο Πόνου
- Διαβητολογικό Κέντρο
- Συμβουλευτικό Γραφείο Διατροφής
- Γαστρεντερολογικό Ιατρείο
- Ηπατολογικό Ιατρείο
- Οδοντιατρικό Τμήμα
- Ιατρείο Μαστού
- Ιατρείο Στειρότητας - Γονιμότητας
- Ιατρείο Εξωσωματικής Γονιμοποίησης
- Ιατρείο Γυναικολογικής Ενδοκρινολογίας
- Ιατρείο Ηχογραμμάτων
- Ιατρείο Παιδικής – Εφηβικής Γυναικολογίας
- Ιατρείο Επανειλημμένων Αποβολών
- Ιατρείο Κλιμακτηρίου και Εμμηνόπαυσης
- Ιατρείο Οικογενειακού Προγραμματισμού
- Νεογνολογικό Ιατρείο

- Ιατρείο Κολποσκοπήσεων
- Τμήμα Προγεννητικού Ελέγχου
- Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής
- Σπινθηρογραφήματα
- Αιμοληψίες
- Απεικονιστικές εξετάσεις
  - ο Ψηφιακή μαστογραφία
  - ο Υπέρηχοι (θυρεοειδούς, μαστού, κύησης κ.λ.π.)
  - ο Ακτινογραφίες
  - ο Ενδοφλέβιες πυελογραφίες
  - ο Υστεροσαλπιγγογραφίες
  - ο Βαριούχος υποκλυσμός
  - ο Μέτρηση Οστικής Πυκνότητας
  - ο Ελαστογραφία Θυρεοειδούς – Μαστών
  - ο Κατευθυνόμενη με υπερήχους παρακέντηση θυρεοειδούς με FNA

Νέες Μονάδες

Μονάδα Κυτταρομετρίας Ροής

Στην μονάδα διενεργείται πρότυπη εξέταση για την ανίχνευση και ποσοτικοποίηση της Ελάχιστης Υπολειπόμενης Νόσου (MRD) σε ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα. Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντική ανακάλυψη καθώς παρέχεται η δυνατότητα ανίχνευσης ενός παθολογικού κυττάρου στο ένα εκατομμύριο. Από τον Απρίλιο του 2017 η εξέταση παρέχεται από τον ΕΟΠΥΥ. Με την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της Θεραπευτικής Κλινικής του ΕΚΠΑ που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 421/Β/14.02.2018 εγκρίθηκε η προσθήκη της Μονάδας Κυτταρομετρίας Ροής στο Νοσοκομείο

Μονάδα Αρχόμενης Κύησης και Γυναικολογικού Υπερηχογραφήματος

Με την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της Α' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής (ΦΕΚ 2503/Β/20.07.2017) προστέθηκε η Μονάδα Αρχόμενης Κύησης και Γυναικολογικού Υπερηχογραφήματος. Πρόκειται για πρωτοπόρο για τα ελληνικά δεδομένα Μονάδα η οποία πληρεί τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κολλεγίου Μαιευτικής και Γυναικολογίας (EBCOG) και στοχεύει στο χειρισμό περιστατικών αρχόμενης κύησης σε συμπτωματικές γυναίκες. Η μονάδα παρέχει ενημέρωση προς τις γυναίκες και χειρίζεται κλινικές καταστάσεις που αφορούν σε ένα ευρύ φάσμα, όπως αλκλοόλ και κύηση, σεξουαλική ζωή κατά την κύηση, σύνδρομο υπερέμεσης, ευλογιά, AIDS, τοξοπλάσμωση, καθ' ἑξιν αποβολές κ.α. Επίσης γίνεται διαγνωστική προσέγγιση και οργάνωση κλινικού χειρισμού υπογόνιμων γυναικών και γυναικών με παθολογία του γεννητικού συστήματος.

Νέες Υπηρεσίες

Γραφείο Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν 4368/2016 ξεκίνησε στις 2/05/2017 η λειτουργία του Γραφείου Προστασίας Δικαιωμάτων Ληπτών/τριών Υπηρεσιών Υγείας.

Το Γραφείο υπάγεται απευθείας στον Αναπληρωτή Διοικητή και αποστολή του είναι η προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών που προσέρχονται για να εξυπηρετηθούν στις υπηρεσίες υγείας, σεβόμενοι το νομοθετικό πλαίσιο και τις αρχές λειτουργίας των υπηρεσιών υγείας. Επιπλέον, συμβάλλει στον εντοπισμό τυχόν δυσλειτουργιών στην παροχή υπηρεσιών και επομένως μπορεί να αποτελέσει εργαλείο βελτίωσης των ποιοτικών χαρακτηριστικών της λειτουργίας του Νοσοκομείου.

Στους οκτώ μήνες λειτουργίας του για το 2017, το Γραφείο χειρίστηκε συνολικά **43** έγγραφες καταγγελίες, **45** άτυπες/προφορικές καταγγελίες με επιτόπια παρέμβαση, **23** αιτήματα βοήθειας (κυρίως ηλικιωμένων, ΑμεΑ, προσφύγων-μεταναστών), **45** αιτήματα για ενημέρωση-πληροφόρηση μέσω email και δέχθηκε **9** ευχαριστήριες επιστολές.

Αυτοτελής Γραφείο Ποιότητας

Κατά την 20ή Τακτική Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Ν.Α. «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» στις 20-09-2017 εγκρίθηκε η σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Ποιότητας, η λειτουργία του οποίου ξεκίνησε στις 8/1/2018.

Αποστολή του είναι η προώθηση και παρακολούθηση της υλοποίησης της Πολιτικής Ποιότητας, όπως αυτή έχει καθορισθεί από τη Διοίκηση του νοσοκομείου σε ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Ποιότητας. Η εφαρμογή της Πολιτικής Ποιότητας έχει άμεση σχέση με τους σκοπούς του νοσοκομείου καθώς και με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των χρηστών των υπηρεσιών του νοσοκομείου.

Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- η διαρκής αξιολόγηση των παρεχόμενων από το νοσοκομείο υπηρεσιών, για λογαριασμό των ασθενών
- η υποβολή προτάσεων για βελτίωση ή για σχεδιασμό νέων υπηρεσιών εξυπηρέτησης των πολιτών
- ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση δεικτών αποτελεσματικότητας που επηρεάζουν την ικανοποίηση των χρηστών
- η μέριμνα ώστε να διασφαλίζεται η πιστοποίηση, σύμφωνα με Διεθνή Πρότυπα, όσον το δυνατόν περισσότερων υπηρεσιών του νοσοκομείου.

Λίστα χειρουργείου

Κατ' εφαρμογή της Υπουργικής Απόφασης Α3α/οικ.97136 (ΦΕΚ 4316/τ.Β'/30/12/2016) «Τρόπος κατάρτισης, οργάνωσης και λειτουργίας της Λίστας Χειρουργείου» ξεκίνησε στις 24/03/2017 η λειτουργία της Λίστας Χειρουργείου, ο έλεγχος της οποίας υπάγεται στον Αναπληρωτή Διοικητή.

Η Λίστα Χειρουργείου είναι ο κατάλογος στον οποίο απεικονίζεται η σειρά προτεραιότητας των προς εκτέλεση χειρουργικών επεμβάσεων. Τα περιστατικά κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες χειρουργικών επεμβάσεων ανάλογα με τη βαρύτητά τους και την εκτιμώμενη δυνατότητα χρόνου αναμονής. Αναρτάται στον ιστότοπο του νοσοκομείου και ανανεώνεται την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε εβδομάδας, αφού ληφθούν υπόψη και τα εκτελεσθέντα χειρουργεία.

Την ευθύνη της τήρησης της Λίστας φέρει η Επιτροπή Χειρουργείου.

Συνολικά για τους 9 μήνες εφαρμογής της Λίστας Χειρουργείου για το 2017 πραγματοποιήθηκαν **1222** προγραμματισμένες χειρουργικές επεμβάσεις και **160** έκτακτες χειρουργικές επεμβάσεις.

Κοινό Εφημερίο

Η δημιουργία του Κοινού Εφημερίου εγκρίθηκε κατά την 13^η/16-11-2016 Τακτική Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου και αφορά στην 24ωρη κάλυψη του Νοσοκομείου για το Μικροβιολογικό, Αιματολογικό και Βιοχημικό Εργαστήριο. Σκοπός ήταν η «συγκέντρωση» λειτουργιών - σύμφωνα με την υπάρχουσα Νομοθεσία - για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και του τεχνολογικού εξοπλισμού του Εργαστηριακού Τομέα, με αποτέλεσμα τη μείωση των δαπανών και τη βέλτιστη εφημεριακή λειτουργία των Εργαστηρίων αλλά και ολόκληρου του Νοσοκομείου.

Στελεχώνεται από ι) γιατρούς Βιοπαθολόγους και Αιματολόγους (ειδικευμένους και ειδικευόμενους) ii) χημικούς, βιοχημικούς, βιολόγους και iii) τεχνολόγους και παρασκευαστές ιατρικών εργαστηρίων όλων των τμημάτων του Εργαστηριακού Τομέα.

Το 2017 πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες οικοδομικές εργασίες για τη διαμόρφωση του χώρου, αποκτήθηκε ο απαραίτητος εξοπλισμός (αναλυτές) και οργανώθηκε η εκπαίδευση των τεχνολόγων-παρασκευαστών. Η λειτουργία του ξεκίνησε στις 2/1/2018.

Πιστοποιήσεις

Τμήμα Διατροφής

Το Τμήμα Διατροφής στις 26/11/2017 ολοκλήρωσε επιτυχώς τις απαραίτητες διαδικασίες για πιστοποίηση κατά ISO 22000:2005, το οποίο αποτελεί το διεθνές πρότυπο ασφάλειας τροφίμων. Η πιστοποίηση αναφέρεται στις επισιτιστικές υπηρεσίες εντός του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» και οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται αφορούν στην παραλαβή, αποθήκευση, επεξεργασία, τυποποίηση και διάθεση τροφίμων από τα τμήματα επισιτισμού του νοσοκομείου. Έναρξη ισχύος πιστοποιητικού από 31/01/2018.

Μονάδα Κυτταρομετρίας Ροής

Πιστοποιημένη μονάδα από το Ευρωπαϊκό Επιστημονικό Ίδρυμα Εργαστηριακής Αιματολογίας – Ογκολογίας (ESLHO).

Ενέργειες για το χαρακτηρισμό του Νοσοκομείου ως φιλικό προς τα Βρέφη

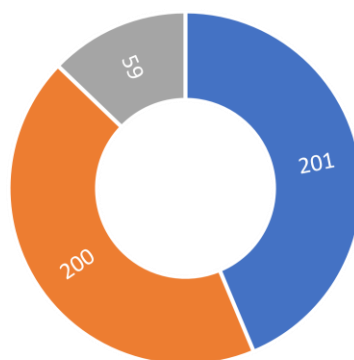
Στο Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» υποστηρίζεται ο Μητρικός Θηλασμός ως ο ιδανικός τρόπος διατροφής των νεογνών. Από το 2013 έχει συσταθεί και λειτουργεί Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού με σκοπό το συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής όλων των απαραίτητων διαδικασιών και λειτουργιών, προκειμένου το Νοσοκομείο να χαρακτηριστεί «Νοσοκομείο Φιλικό προς τα Βρέφη».

Δείκτες Αποτελεσματικότητας–Αποδοτικότητας

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνονται βασικοί δείκτες νοσηλευτικής κίνησης καθώς και σημαντικοί οικονομικοί δείκτες. Οι δείκτες παρουσιάζονται σε σχέση με το προηγούμενο έτος για λόγους συγκρισιμότητας.

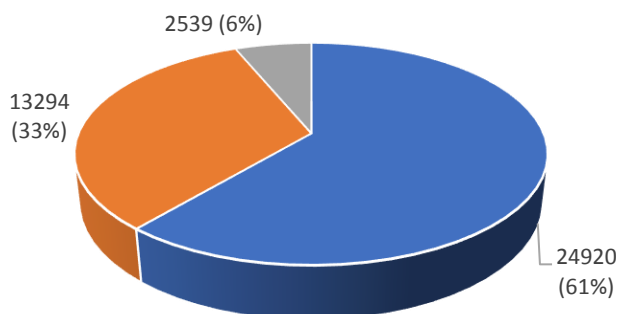
460
Ανεπτυγμένες Κλίνες

■ Παθολογικός Τομέας ■ Χειρουργικός Τομέας ■ Μονάδες

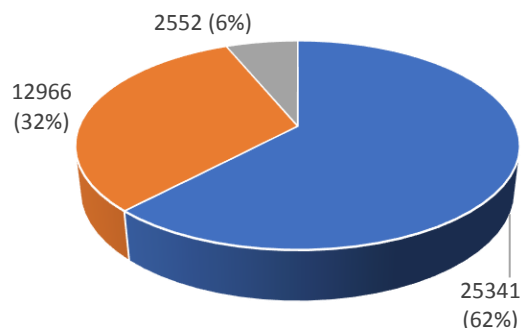
Οι εισαγωγές το 2017 ανήλθαν στους 40.859 ασθενείς και διατηρούνται στο ίδιο επίπεδο με το 2016, σημειώνοντας μια μικρή αύξηση κατά 106 άτομα.

Εισαγωγές 2016
Σύνολο: 40.753

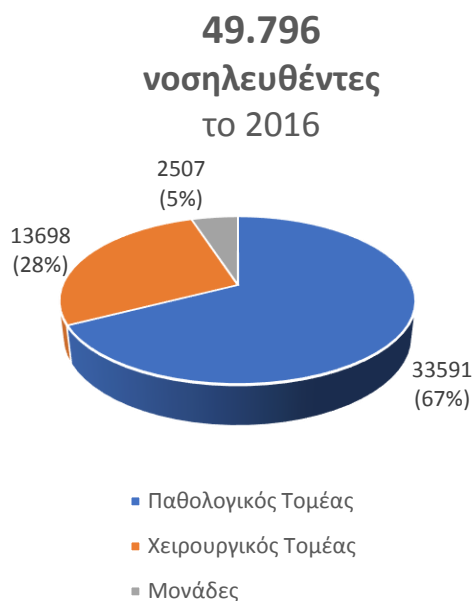

■ παθολογικός τομέας ■ χειρουργικός τομέας ■ μονάδες

Εισαγωγές 2017
Σύνολο: 40.859

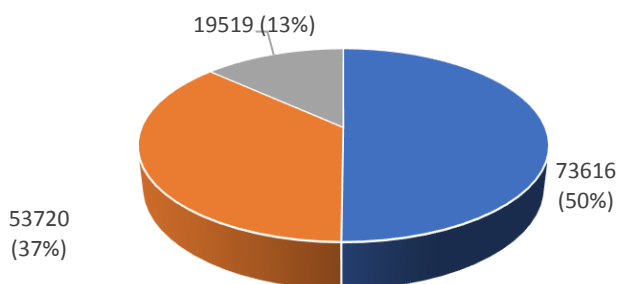
■ παθολογικός τομέας ■ χειρουργικός τομέας ■ μονάδες

Ο αριθμός των νοσηλευθέντων διαφοροποιείται από τον αριθμό των εισαγωγών διότι περιλαμβάνει επιπλέον τις εσωτερικές μεταφορές σε άλλο τμήμα, τα εξιτήρια και τους θανάτους.

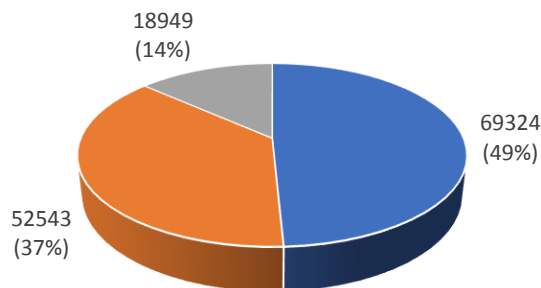
Οι Ημέρες Νοσηλείας ανήλθαν στις 140.816 σημειώνοντας μείωση κατά 4,1% σε σύγκριση με το 2016. Η μείωση εντοπίζεται στον παθολογικό τομέα.

146.855
Ημέρες Νοσηλείας
το 2016

■ Παθολογικός Τομέας ■ Χειρουργικός Τομέας ■ Μονάδες

140.816
Ημέρες Νοσηλείας
το 2017

■ Παθολογικός Τομέας ■ Χειρουργικός Τομέας ■ Μονάδες

Για την αποτίμηση της νοσηλευτικής κίνησης υπολογίστηκαν οι δύο δημοφιλέστεροι δείκτες αποδοτικότητας, η Μέση Διάρκεια Νοσηλείας (Μ.Δ.Ν.) και η Μέση Κάλυψη Κλινών (Πληρότητα).

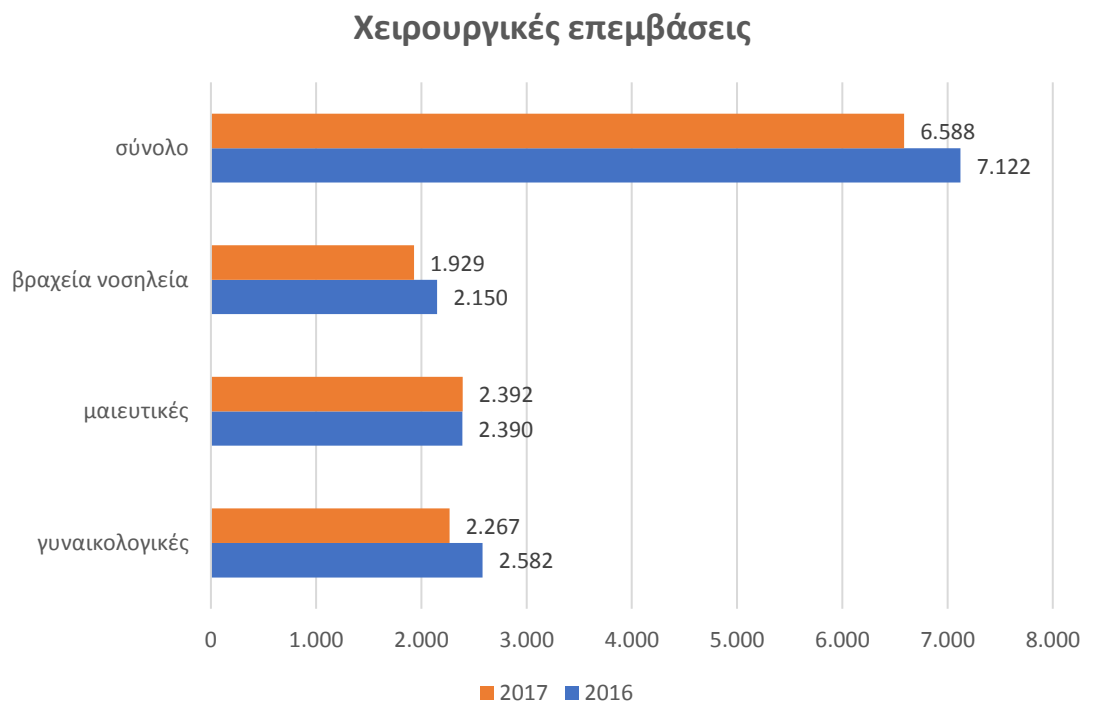
Η Μέση Διάρκεια Νοσηλείας παρουσιάζει μια μικρή μείωση το 2017. Η σημαντικότερη μείωση σημειώνεται στις Μονάδες κατά 1,46 ημέρες.

**Μέση κάλυψη κλινών (πληρότητα)
2016****Μέση κάλυψη κλινών (πληρότητα)
2017**

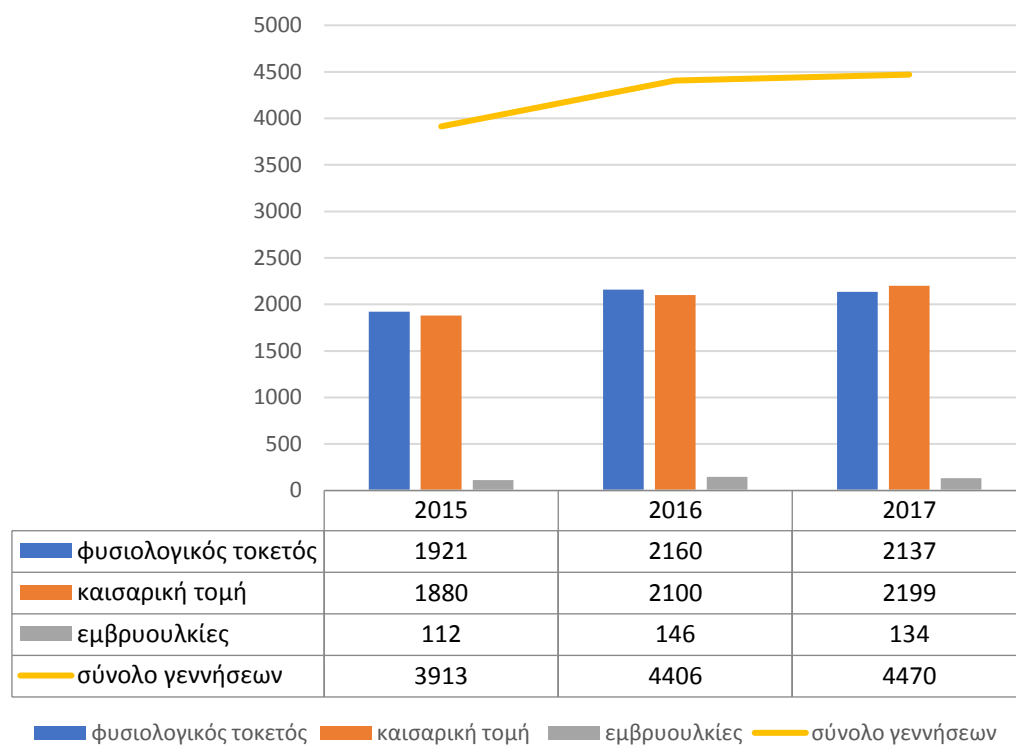
Η μέση κάλυψη κλινών παραμένει υψηλή, παρά την μικρή κάμψη το 2017. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στον παθολογικό τομέα.

Σε πέντε ανεπτυγμένες χειρουργικές αίθουσες και δύο αίθουσες στη Μονάδα Βραχείας Χειρουργικής Νοσηλείας πραγματοποιήθηκαν το 2017 συνολικά 6.588 χειρουργικές επεμβάσεις. Σε σχέση με το 2016 παρατηρείται μια μείωση στις γυναικολογικές και στις επεμβάσεις της Βραχείας Νοσηλείας.

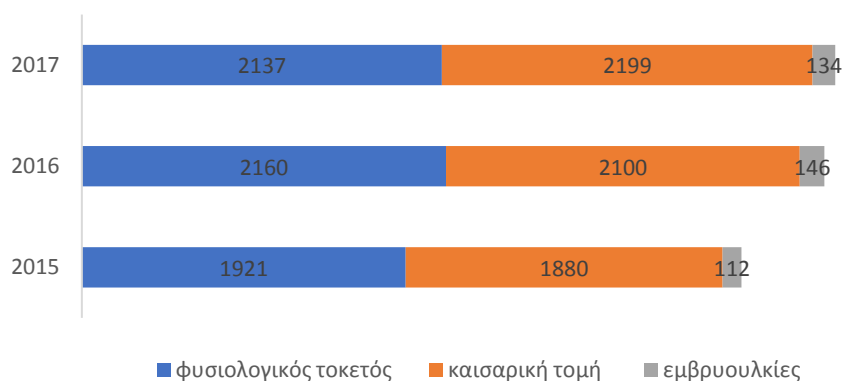

Το 2017 γεννήθηκαν στο Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» συνολικά 4.470 νεογνά. Οι γεννήσεις την τελευταία τριετία παρουσιάζουν συνεχή ανοδική τάση. Το 2015 είχαν πραγματοποιηθεί 3.913 γεννήσεις. Βεβαίως, η αναλογία καισαρικών τομών – φυσιολογικών τοκετών δυστυχώς παραμένει σχεδόν 1:1, παρά τις διεθνείς επιστημονικές οδηγίες για μείωση του αριθμού των καισαρικών τομών.

Γεννήσεις

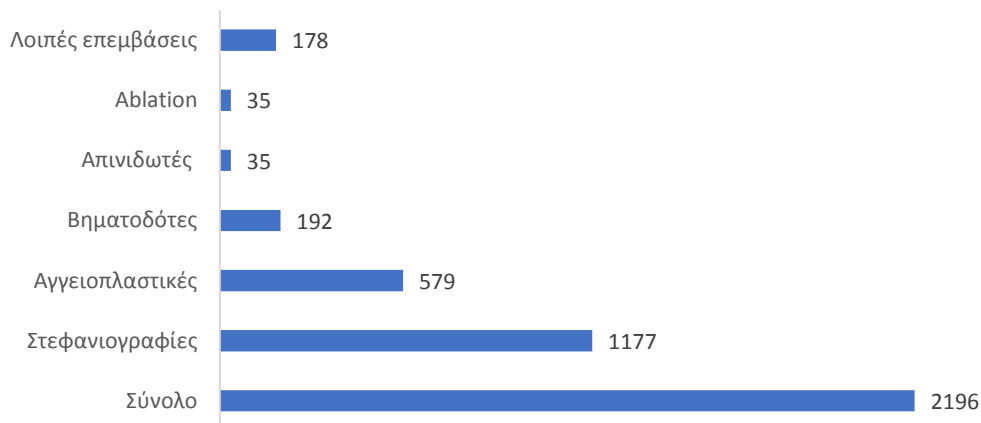

Γεννήσεις

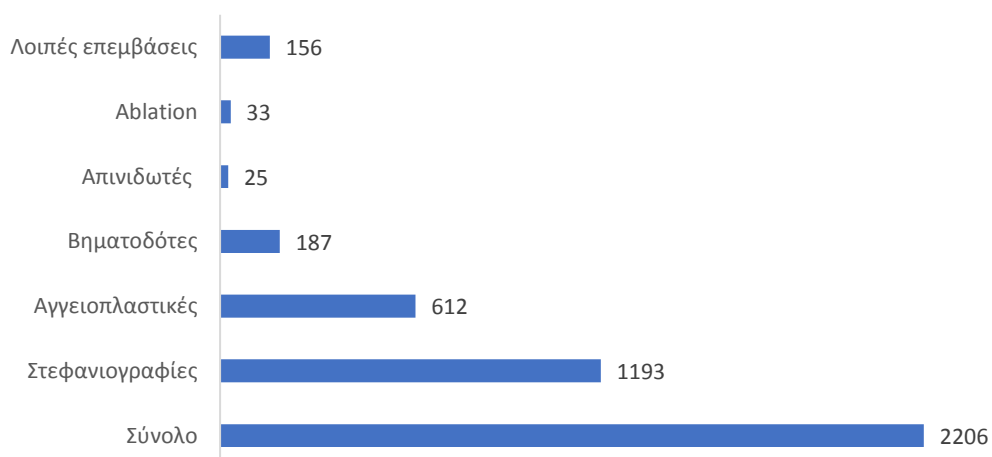

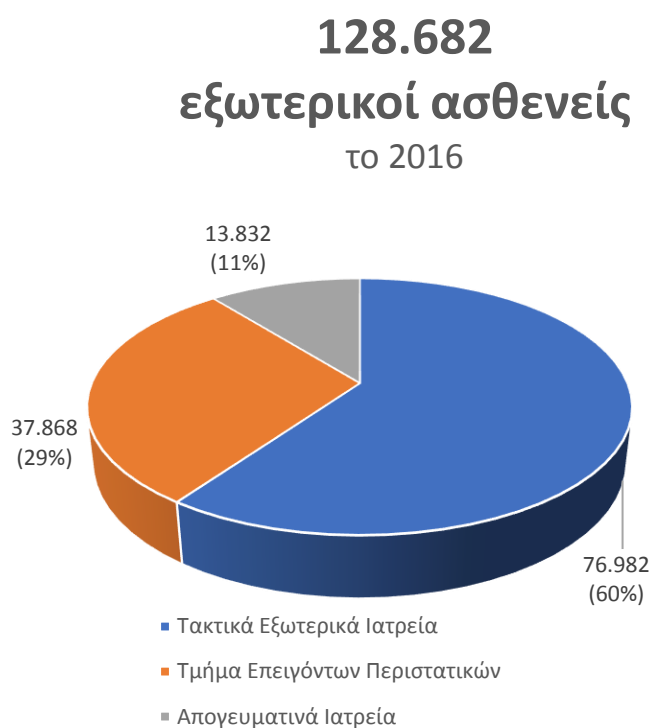
Οι επεμβάσεις στην Αιμοδυναμική Μονάδα ανήλθαν στις 2206 διατηρούμενες στο ίδιο επίπεδο με το 2016. Στις λοιπές επεμβάσεις περιλαμβάνονται δεξιοί καθετηριασμοί, εμφύτευση holter ρυθμού, εξωτερικές ανατάξεις κολπικής μαρμαρυγής, και βιοψία μυοκαρδίου.

Επεμβάσεις Αιμοδυναμικής Μονάδας 2016

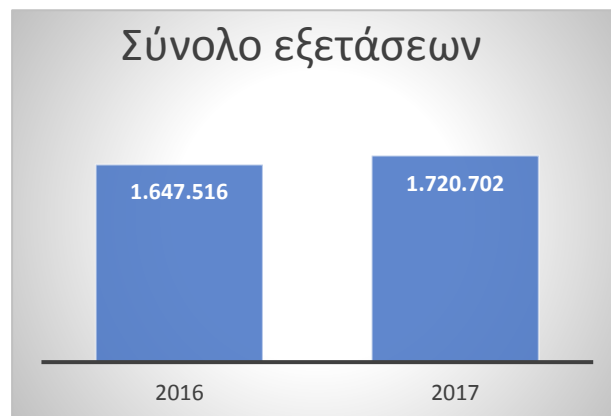

Επεμβάσεις Αιμοδυναμικής Μονάδας 2017

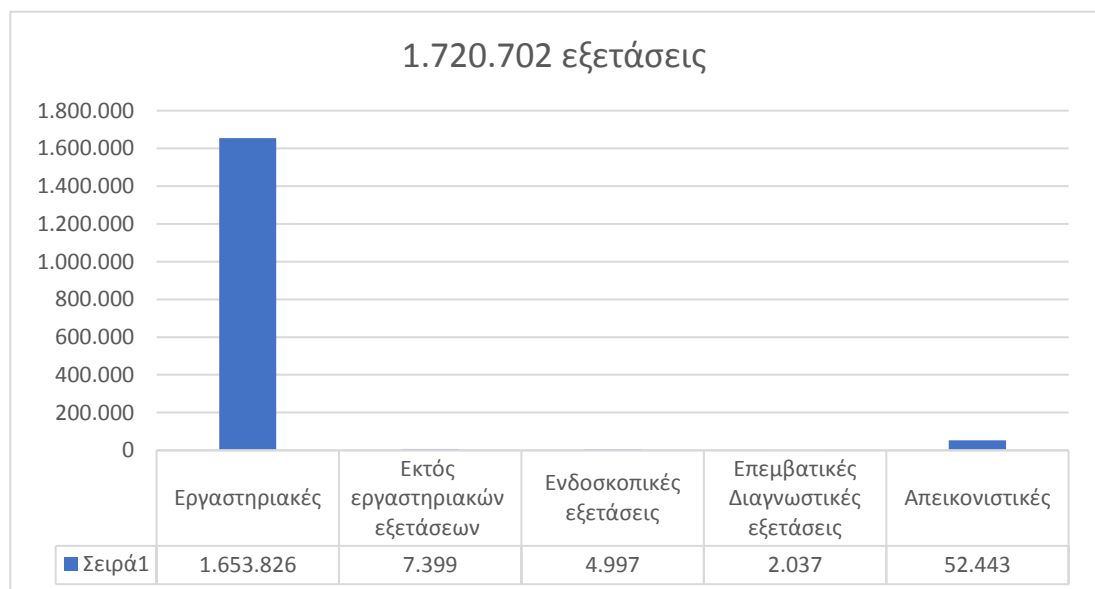

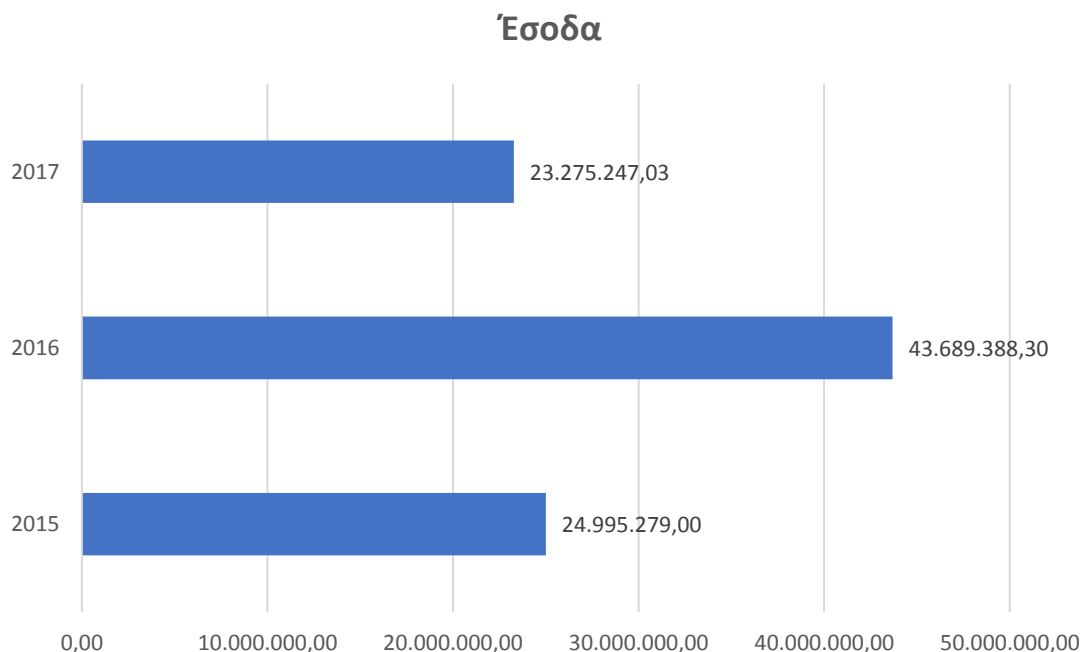

Οι εξωτερικοί ασθενείς που προσήλθαν στο νοσοκομείο το 2017 ανήλθαν στους 134.148, σημειώνοντας αύξηση 5.466 ατόμων σε σύγκριση με το 2016. Η συντριπτική πλειοψηφία επισκέφτηκε τα τακτικά εξωτερικά ιατρεία, ενώ παρατηρήθηκε μείωση στο ΤΕΠ. Η μείωση αυτή οφείλεται και στην απαλλαγή του νοσοκομείου και πιο συγκεκριμένω των ΤΕΠ Παθολογικών από τις πρωινές εφημερίες για περίπου τρεις μήνες λόγω έργων.

Στο σύνολο των εξετάσεων περιλαμβάνονται όλες οι εξετάσεις που διενεργήθηκαν σε νοσηλευόμενους ασθενείς, σε ασθενείς που εισήχθησαν στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών (Μαιευτικών/Γυναικολογικών και Παθολογικών), σε ασθενείς που επισκέφθηκαν τα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία και τα Ιατρεία της Ολοήμερης Λειτουργίας. Στο σύνολο τους οι εξετάσεις έχουν αυξηθεί κατά 73.186 σε σύγκριση με το 2016. Όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα οι εργαστηριακές εξετάσεις αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία.

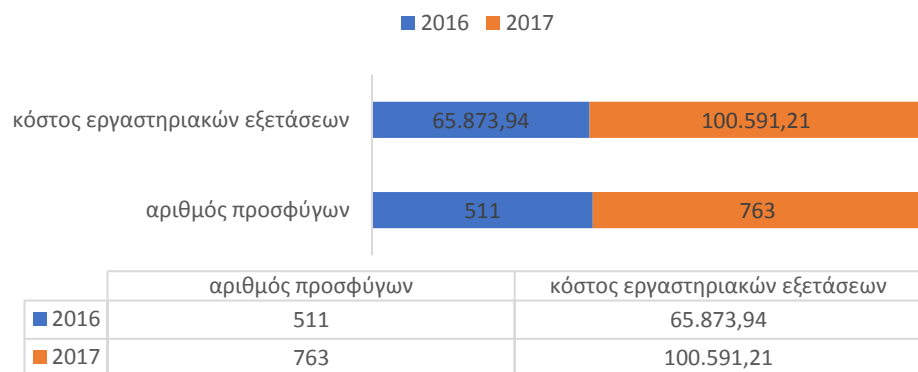

Έσοδα

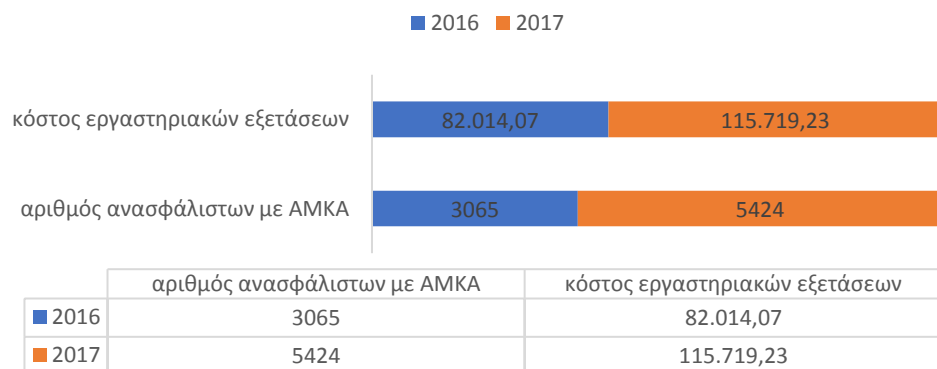
Τα έσοδα το 2017 ανήλθαν στα 23.275.247,03€, σημειώνοντας μεγάλη κάμψη σε σύγκριση με το 2016. Η σοβαρή αυτή μείωση οφείλεται κυρίως στα έσοδα των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης παρελθόντων ετών και στα λοιπά έσοδα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, οι τόκοι καταθέσεων κ.α., τα οποία το 2016 ήταν σχεδόν τρεις φορές υψηλότερα.

Ανασφάλιστοι πολίτες και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, σύμφωνα με τον ν.4368/2016 και την ΚΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/4-4-2016 εξυπηρετούνται ισότιμα και χωρίς διάκριση με τους ασφαλισμένους πολίτες. Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων το 2017 το Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» υποδέχτηκε και περιέθαλψε 763 πρόσφυγες και 5.424 Έλληνες και αλλοδαπούς ανασφάλιστους με χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους. Να διευκρινιστεί ότι περίπου από το 2^ο εξάμηνο του 2017, οι πρόσφυγες που είναι κάτοχοι ΑΜΚΑ καταχωρούνται ως αλλοδαποί ανασφάλιστοι. Ενδεικτικά παρουσιάζεται το κόστος των εργαστηριακών εξετάσεων για τις συγκεκριμένες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες στο οποίο περιλαμβάνεται και το κόστος αντιρετροϊκών φαρμάκων.

Περίθαλψη προσφύγων

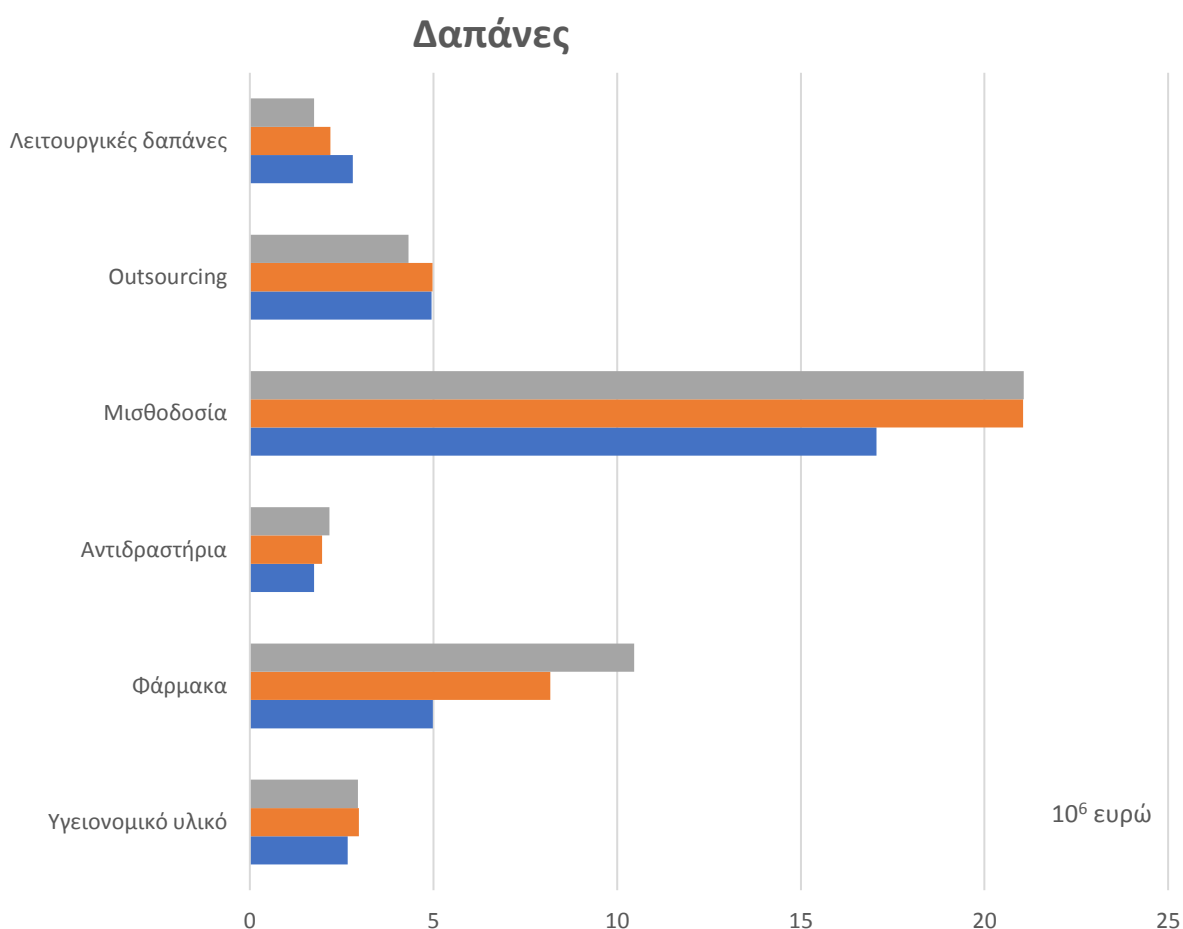
Περίθαλψη ανασφάλιστων με ΑΜΚΑ

Δαπάνες

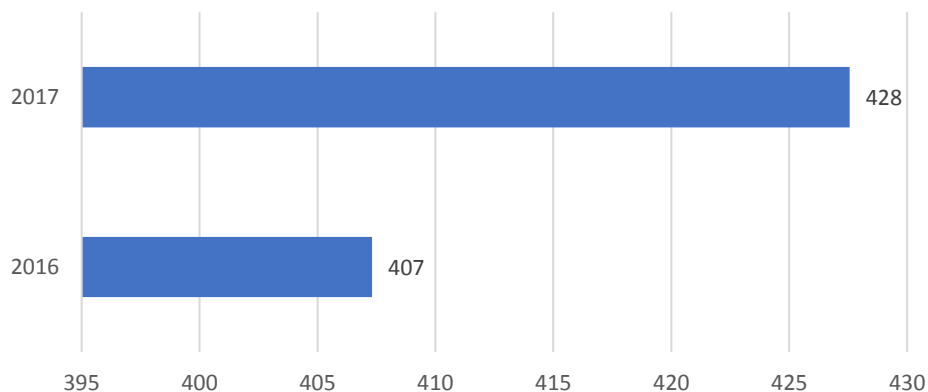
Το 2017 οι δαπάνες ανήλθαν στα 42.712.434,00€ Είναι φανερό ότι το μεγαλύτερο τμήμα των δαπανών αποτελεί η μισθοδοσία, η οποία παρουσίασε αύξηση την τελευταία διετία. Ειδικότερα το 2017 έγινε σημαντική συγκράτηση στις λειτουργικές δαπάνες, τις δαπάνες σε υγειονομικό υλικό και τις δαπάνες σε αγορά υπηρεσιών από εξωτερικούς συνεργάτες (outsourcing). Ωστόσο αυξήθηκαν σημαντικά οι δαπάνες σε φάρμακα και σε μικρότερο βαθμό σε αντιδραστήρια

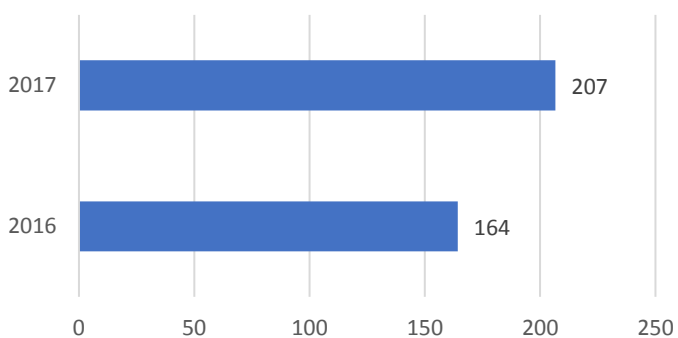
	Υγειονομικό υλικό	Φάρμακα	Αντιδραστήρια	Μισθοδοσία	Outsourcing	Λειτουργικές δαπάνες
■ 2017	2.939.381,18	10.462.233,55	2.170.899,52	21.067.814,85	4.319.861,95	1.752.243,08
■ 2016	2.969.202,51	8.181.331,59	1.963.969,28	21.051.317,91	4.974.406,17	2.191.906,94
■ 2015	2.661.879,28	4.977.716,37	1.744.372,35	17.062.886,19	4.942.495,49	2.802.226,33

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι δείκτες που συγκρίνουν τις εκάστοτε δαπάνες ανά νοσηλευθέντα και ανά ημέρες νοσηλείας. Στον υπολογισμό της συνολικής δαπάνης έχει αφαιρεθεί η δαπάνη της μισθοδοσίας καθώς βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

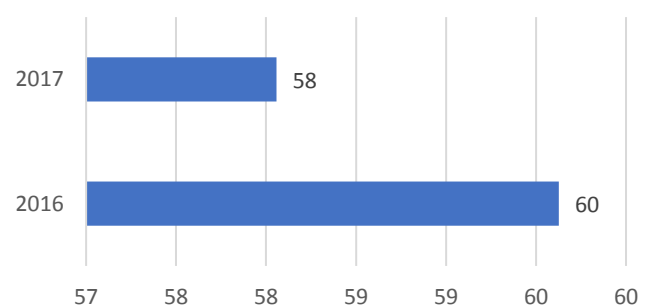
συνολική δαπάνη/νοσηλευθέντα

φαρμακευτική δαπάνη/νοσηλευθέντα

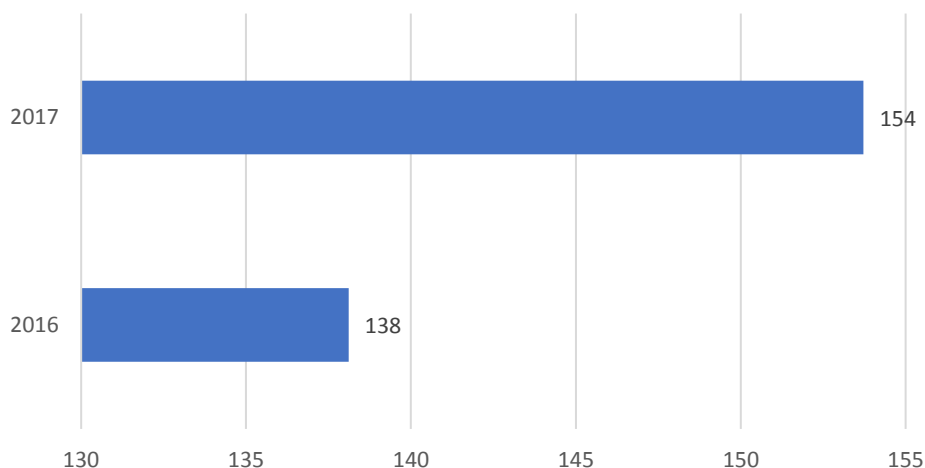
δαπάνη υγειονομικού υλικού/νοσηλευθέντα

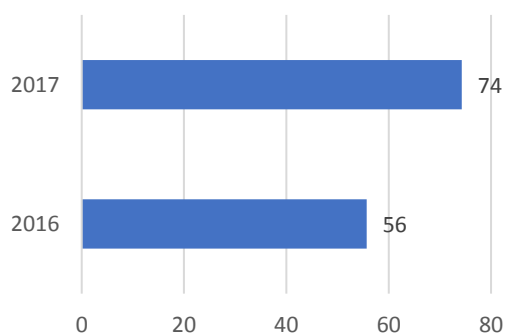
Η συνολική δαπάνη/νοσηλευθέντα κυμαίνεται το 2017 στα 428€ σημειώνοντας μια ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με το 2016, η οποία οφείλεται κυρίως στη σημαντική

αύξηση της φαρμακευτικής δαπάνης/νοσηλευθέντα, όπως προκύπτει από το σχετικό διάγραμμα.

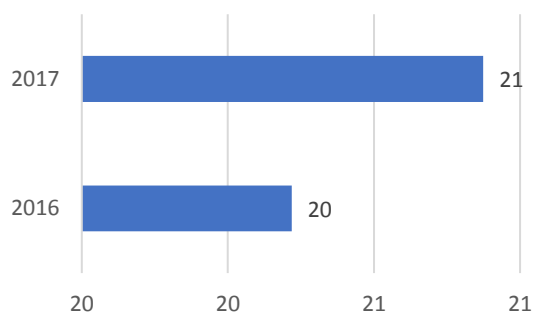
συνολική δαπάνη/ημέρες νοσηλείας

φαρμακευτική
δαπάνη/ημέρες νοσηλείας

δαπάνη υγειονομικού
υλικού/ημέρες νοσηλείας

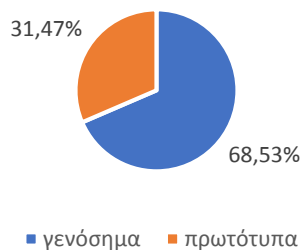

Συνολικά, η δαπάνη/ημέρα νοσηλείας για το 2017 κυμαίνεται στα 154€ παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 2016, η οποία επίσης οφείλεται κυρίως στην αύξηση της φαρμακευτικής δαπάνης/ημέρα νοσηλείας.

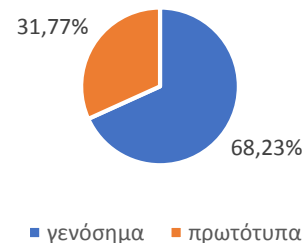
Φάρμακα

Στα ακόλουθα γραφήματα απεικονίζεται ο βαθμός διείσδυσης των γενόσημων φαρμάκων. Η ποσότητα έχει υπολογιστεί με βάση την μικρότερη μονάδα κάθε φαρμάκου και όχι τη συσκευασία. Παρατηρείται ότι το 68% των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στο Νοσοκομείο είναι γενόσημα. Παρόλα αυτά, τα πρωτότυπα φάρμακα που αποτελούν το 1/3 περίπου της συνολικής κατανάλωσης, αντιστοιχούν στα 2/3 της συνολικής φαρμακευτικής δαπάνης, γεγονός που οφείλεται στο ότι τα πρωτότυπα φάρμακα αποτελούν κυρίως ογκολογικά φάρμακα, τα οποία είναι πολύ ακριβά. Πιο συγκεκριμένα, το 2017 η συνολική φαρμακευτική δαπάνη ανήλθε στα 10.462.233€, δηλ. 2.952.442€ το κόστος των γενόσημων και αντίστοιχα 7.509.791€ των πρωτότυπων, ενώ το 2016 η φαρμακευτική δαπάνη ανήλθε στα 8.181.331€ δηλ. 3.052.454€ το κόστος των γενόσημων και αντίστοιχα 5.128.877€ των πρωτότυπων.

Ποσότητα (τεμ.)
2016

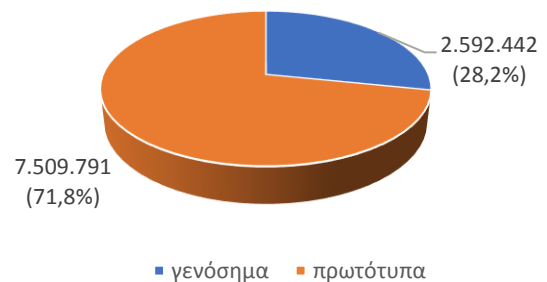
Ποσότητα (τεμ.)
2017

καθαρή αξία (€)
το 2016

καθαρή αξία (€)
το 2017

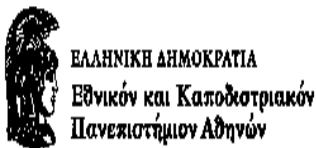

Εκπαίδευση

Ακαδημαϊκό Εκπαιδευτικό Έργο

Η λειτουργία δύο Πανεπιστημιακών Κλινικών της Ιατρικής σχολής στο νοσοκομείο συνεπάγεται την ύπαρξη πληθώρας εκπαιδευτικών δράσεων. Συνοπτικά το εκπαιδευτικό έργο περιλαμβάνει:

- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Αναπαραγωγική – Αναγεννητική Ιατρική. Από τον Ιανουάριο του 2010 στην Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.
<http://www.firstobgyn.med.uoa.gr>
- Θεωρητική και κλινική εκπαίδευση ειδικευμένων ιατρών στις εξής τέσσερις υποειδικότητες: Αναπαραγωγικής Ιατρικής, Γυναικολογικής Ογκολογίας, Εμβρυομητρικής Ιατρικής και Ουρογυναικολογίας
- Θεωρητική και κλινική εκπαίδευση ειδικευομένων ιατρών στην Μαιευτική – Γυναικολογία, στην Παθολογία, στην Καρδιολογία, στην Ενδοκρινολογία, στην Γαστρεντερολογία και στη Μαιευτική Αναισθησία.
- Θεωρητική και κλινική εκπαίδευση εκτοετών φοιτητών της Ιατρικής Σχολής στη Θεραπευτική και στην Μαιευτική – Γυναικολογία
- Κλινική εκπαίδευση φοιτητών Νοσηλευτικής του Ε.Κ.Π.Α. και του Τ.Ε.Ι. Αθήνας
- Κλινική εκπαίδευση και άσκηση σπουδαστών Μαιευτικής του Τ.Ε.Ι. Αθήνα
- Κλινική άσκηση σπουδαστών παραϊατρικών ειδικοτήτων δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ.

Ερευνητική δραστηριότητα

Το 2017 κατατέθηκαν προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο ογδόντα έξι (86) νέα πρωτόκολλα για διάφορες μελέτες (μη παρεμβατικές μελέτες, παρεμβατικές κλινικές δοκιμές, μελέτες παρατήρησης, πολυκεντρικές πανευρωπαϊκές μελέτες, πολυκεντρικές μη παρεμβατικές αναδρομικές μελέτες, ακαδημαϊκές κλινικές μελέτες, προοπτικές μελέτες παρακολούθησης, αναδρομικές μελέτες παρακολούθησης, αναδρομικές κλινικές μελέτες).

Επίσης συνολικά εξετάστηκαν περίπου 200 εισηγήσεις για τροποποιήσεις σε υφιστάμενες μελέτες που αφορούσαν σε διάφορα θέματα π.χ. τροποποίηση του πρωτοκόλλου της μελέτης, τροποποίηση του εντύπου ενημέρωσης και συγκατάθεσης ασθενή, αναθεώρηση του Εγχειριδίου Ερευνητή, αύξηση αριθμού ασθενών μελέτης, επέκταση της διάρκειας διεξαγωγής, αλλαγή ερευνητή κ.λ.π. Συνολικά τα έσοδα του Νοσοκομείου το 2017 από όλες τις επιστημονικές μελέτες ανήλθαν στις 289.244,92€.

Κλινικά Φροντιστήρια

Το Τμήμα Αναισθησιολογίας από το 2015 διοργανώνει με επιτυχία κλινικά φροντιστήρια Προσομοίωσης «Anesthesia Crisis Resource Management», «μαιευτικός δύσκολος αεραγωγός», και «εκπαίδευση εκπαιδευτών».

Το 2017 πραγματοποιήθηκαν 2 κλινικά φροντιστήρια.

- 18-19 Μαρτίου 2017 με θέμα: «Μαιευτικός δύσκολος αεραγωγός»

Πρόκειται για κλινικό φροντιστήριο προσομοίωσης υψηλής πιστότητας, πρωτοποριακό στον ελλαδικό χώρο.

- 15-16 Δεκεμβρίου 2017 με θέμα: «Hellenic Train the Trainer Course in Medical Simulation»

Πρόκειται για κλινικό φροντιστήριο εκπαίδευσης εκπαιδευτών στην προσομοίωση που συνδιοργανώθηκε από την Ελληνική Αναισθησιολογική Εταιρεία και το St George's Advanced Patient Simulation and Skills Centre το οποίο ανήκει στο St George's University Hospitals NHS του Ηνωμένου Βασιλείου.

Κύκλοι μαθημάτων Τμήματος Ψυχοπροφυλακτικής

Στο Τμήμα Ψυχοπροφυλακτικής διοργανώνονται μαθήματα προετοιμασίας για τον τοκετό, τη λοχεία, το θηλασμό και τη γονεϊκότητα. Τα μαθήματα απευθύνονται σε εγκύους που διανύουν την 28^η-30^η εβδομάδα της κύησης, παρέχονται δωρεάν και διεξάγονται πρωινές ώρες.

Κάθε κύκλος ολοκληρώνεται σε διάστημα δύο εβδομάδων συνήθως και περιλαμβάνει επτά ενότητες με θεματολογία σχετική με τον τοκετό, την υποστήριξη του μητρικού θηλασμού, τη λοχεία και τη φροντίδα του νεογνού. Το 2017 παρακολούθησαν τα μαθήματα 218 γυναίκες. Παράλληλα, το Τμήμα Ψυχοπροφυλακτικής σε συνεργασία με το Σύλλογο Μαιών Κρήτης διοργάνωσε το 2017 δύο σεμινάρια εκπαίδευσης μαιών στην Κρήτη, με τη συμμετοχή συνολικά 75 μαιών.

Εκπαιδευτικές δράσεις για το χαρακτηρισμό του Νοσοκομείου ως φιλικό προς τα Βρέφη

Στο πλαίσιο αυτό διοργανώνονται εκπαιδευτικές δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης αλλά και εξειδικευμένης επιμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας που εργάζονται στο νοσοκομείο σε θέματα Μητρικού Θηλασμού. Από το αρχείο εκπαίδευσης προσωπικού που τηρείται, προκύπτει ότι μέχρι 31/12/2017 έχουν εκπαιδευτεί:

- 181 Μαιές με τουλάχιστον 21 ώρες εκπαίδευσης (WHO/UNICEF)
- 32 Ειδικευμένοι Μαιευτήρες-Γυναικολόγοι με τουλάχιστον 1,5 ώρα εκπαίδευσης (WHO/UNICEF)
- 27 Ειδικευόμενοι Μαιευτήρες-Γυναικολόγοι με τουλάχιστον 21 ώρες εκπαίδευσης (WHO/UNICEF)
- 17 Παιδίατροι-Νεογνολόγοι με τουλάχιστον 21 ώρες εκπαίδευσης (ΠΟΥ/UNICEF)

- 12 Ειδικευμένοι και Ειδικευόμενοι Αναισθησιολόγοι με τουλάχιστον 1,5 ώρα εκπαίδευσης (WHO/UNICEF)

Συνέδρια

Επίσης διοργανώνονται ημερίδες, σεμινάρια, συμπόσια και συνέδρια. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Θεραπευτικές εξελίξεις 2017, Αθήνα 8/4/2017

Πρόκειται για ημερίδα που διοργανώνεται κάθε χρόνο από τη Θεραπευτική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. προκειμένου να παρουσιαστούν τα νεότερα δεδομένα που δημοσιεύτηκαν το προηγούμενο έτος στα επιστημονικά πεδία που καλύπτει η Θεραπευτική.

- 8th Ian Donald Advanced Course of Ultrasound in Obstetrics & Gynecology, Fetal Diagnosis & Therapy, Αθήνα 8-9/12/2017

Διοργανώθηκε από την Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

- Διημερίδα Καρδιο-ογκολογίας και Καρδιακής Ανεπάρκειας, Αθήνα 12-13/5/2017

Διοργανώθηκε από τη Θεραπευτική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Καρδιαγγειακής Εκπαίδευσης και Έρευνας.

Έργα – υποδομές

Πρόκειται για έργα που χρηματοδοτήθηκαν είτε από τον προϋπολογισμό του νοσοκομείου ή με επιχορήγηση της 1^{ης} ΥΠΕ, είτε από δωρεά του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος».

Χρηματοδότηση από το Νοσοκομείο ή την 1^η ΥΠΕ

- Ανακαίνιση και αναδιαρρύθμιση του χώρου Παραλαβής Επιτόκων.
- Εργασίες μεταφοράς και εγκατάστασης της Κεντρικής Αποστείρωσης στον 1^ο όροφο
- Εργασίες ανακαίνισης και διαμόρφωσης εφεδρικού χειρουργείου έκτασης 110μ².
- Εργασίες δημιουργίας Κοινού Εφημερίου Εργαστηρίων
- Διαμόρφωση του χώρου αποθήκευσης των ραδιενεργών αποβλήτων
- Εργασίες για τη μεταφορά των παρεντερικών στον 5ο όροφο
- Αποκατάσταση των θαλάμων χορήγησης I-131, του χώρου αναμονής και του WC
- Δημιουργία αποθηκευτικού χώρου για το χειρουργείο του 1ου ορόφου
- Δημιουργία αποθηκευτικού χώρου για το τμήμα νεογνών στον 5ο όροφο
- Διάφορες μικροεργασίες - συντηρήσεις κτιρίων (επισκευές, στεγανώσεις, μονώσεις, αποκαταστάσεις βλαβών, αντιπλημμυρικά έργα κ.λ.π.)

Χρηματοδότηση από Δωρεά του Ιδρύματος «Στ. Νιάρχος»

- Λειτουργική και κτιριακή αναβάθμιση του Τμήματος Μαστού χώρων συνολικής έκτασης 415μ² και προμήθεια εξοπλισμού.
- Λειτουργική και κτιριακή αναβάθμιση του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) και των Εξωτερικών Ιατρείων (ΤΕΙ) για τα Γυναικολογικά περιστατικά, συνολικής έκτασης 200μ².
- Προμήθεια και τοποθέτηση Γραμμικού Επιταχυντή για την αναβάθμιση της λειτουργίας του Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος (υπό κατασκευή).

Περιβαλλοντική ευαισθησία

Ανακύκλωση

Το Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» εφαρμόζει πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού και συσκευασιών από χαρτόνι σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων. Έχουν τοποθετηθεί κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού σε εσωτερικούς χώρους του νοσοκομείου, το περιεχόμενο των οποίων μεταφέρεται στους ειδικούς κάδους μπλε χρώματος του Δήμου Αθηναίων ο οποίος έχει και την ευθύνη αποκομιδής τους.

Υπολογίζεται ότι συγκεντρώνονται περίπου 2.000 κιλά χαρτί και χαρτόνια το μήνα, προερχόμενα κυρίως από τις αποθήκες του νοσοκομείου. Επίσης από έγγραφα προς καταστροφή υπολογίζεται ότι προκύπτουν περίπου 2.500 κιλά χαρτί προς πολτοποίηση το έτος.

Οι χρησιμοποιημένες ή εξαντλημένες μικρές μπαταρίες (περίπου 100 κιλά/έτος) συλλέγονται σε ειδικούς κάδους ανακύκλωσης μπαταριών που είναι τοποθετημένοι σε εμφανή σημεία στους κοινόχρηστους χώρους του νοσοκομείου και παραδίδονται σε εγκεκριμένη μονάδα ανακύκλωσης της εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ΑΦΗΣ Α.Ε. περίπου κάθε τρίμηνο.

Οι μεγάλες μπαταρίες – συσσωρευτές ανέρχονται σε περίπου 150 κιλά/έτος και παραλαμβάνονται από την εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ΣΥ.ΔΕ.ΣΥΣ. ΑΕ. (Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών) προς ανακύκλωση μία φορά το χρόνο.

Οι κατεστραμμένες ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές (περίπου 2.000 κιλά/έτος) επίσης προωθούνται για ανακύκλωση στην ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε. μια φορά το χρόνο. Στην ίδια εταιρεία προωθούνται και οι άχρηστοι λαμπτήρες φθορισμού (περίπου 150κιλά/έτος) 4-5 φορές το χρόνο.

Παράλληλα συλλέγονται διάφορα άχρηστα μεταλλικά αντικείμενα (περίπου 3.000 κιλά/έτος) και προϊόντα μόλυβδου από θωρακίσεις εγκαταστάσεων και ραδιοφαρμάκων (περίπου 1.800 κιλά/έτος) προς εκποίηση, τα οποία αποστέλλονται στη Διεύθυνση Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού.

Διαχείριση αποβλήτων

Το Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» διαθέτει Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης Αποβλήτων και είναι εγγεγραμμένο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Το 2017 πραγματοποιήθηκαν εργασίες διαμόρφωσης του χώρου αποθήκευσης των ραδιενεργών αποβλήτων ώστε να πληρούνται οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

Οι ποσότητες ανά κατηγορία αποβλήτων που παρήχθησαν το 2017 στο Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» είναι:

- Αστικά Στερεά Απόβλητα ~ 240 t
- Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά (ΕΑΑΜ) ~ 89 t
- Μεικτά Επικίνδυνα Απόβλητα (ΜΕΑ) στερεά ~ 59 t, υγρά ~3,7 t
- Ειδικά Ρεύματα Αποβλήτων ~ 4,5 t

Τα στερεά απόβλητα Films αποθηκεύονται σε κλειστό χώρο εντός του τμήματος και στη συνέχεια διαχειρίζονται με βάση τα όσα προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Επίλογος

Με τον Απολογισμό επιχειρήθηκε η παρουσίαση του έργου του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» για το 2017 σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού, υλικοτεχνικών υποδομών και δεικτών αποτελεσματικότητας – αποδοτικότητας. Παρουσιάστηκε εν συντομία η ιστορική πορεία του νοσοκομείου, οι υπηρεσίες που παρέχει στους πολίτες και νέες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν μέσα στο 2017.

Αναφέρθηκε η οργάνωση και αναλύθηκαν οικονομικά στοιχεία. Ταυτόχρονα όμως κρίθηκε σκόπιμο να προβληθούν οι καλές πρακτικές, οι καινοτομίες και το σημαντικό ακαδημαϊκό έργο που επιτελείται στο Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα».

Το παρόν πόνημα φιλοδοξεί να συμβάλλει στην αξιολόγηση της λειτουργίας του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» και αποσκοπεί στον εντοπισμό των αδυναμιών και της αποκατάστασής τους μέσα στο πλαίσιο μιας συνεχούς προσπάθειας για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Ευχαριστίες - πηγές

Τα στοιχεία της ιστορικής αναδρομής και το σχετικό φωτογραφικό υλικό αντλήθηκαν από τον ιστότοπο του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα».

Τα στατιστικά δεδομένα που αφορούν στην νοσηλευτική κίνηση αντλήθηκαν, είτε απευθείας από το Σύστημα Επιχειρηματικής Ευφυΐας ΕΣΥ Bi. Health του Υπουργείου Υγείας, είτε παραχωρήθηκαν από τις υπηρεσίες του νοσοκομείου (τους υπαλλήλους του Γραφείου Κίνησης και του Ταμείου και από τους αρμόδιους για την καταχώρηση δεδομένων στο Bi-Health, υπάλληλους του Τμήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού).

Τα οικονομικά στοιχεία παραχωρήθηκαν από το λογιστήριο του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα».

Σημαντική ήταν η συνεισφορά στελεχών των Πανεπιστημιακών Κλινικών, του Τμήματος Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, του Τμήματος Οργάνωσης και Πληροφορικής, της Νοσηλευτικής Διεύθυνσης, του Τμήματος Αναισθησιολογίας, της Επιτροπής Μητρικού Θηλασμού και όλων εκείνων των μεμονωμένων υπαλλήλων του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» που συνεισέφεραν με την παροχή στοιχείων στην εκπόνηση του παρόντος εγχειρήματος.

Παράρτημα

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται επιστημονικές εργασίες που δημοσιεύθηκαν σε διεθνή περιοδικά με κριτές το 2017. Έχουν επιλεγεί και παρουσιάζονται ενδεικτικά δημοσιεύσεις της Θεραπευτική Πανεπιστημιακής Κλινική, της Α' Πανεπιστημιακής Μαιευτικής – Γυναικολογικής Κλινικής και του Τμήματος Πυρηνικής Ιατρικής.

Πολλαπλές είναι και οι εργασίες που παρουσιάστηκαν σε διεθνή και εγχώρια συνέδρια και ημερίδες. Αξίζει να αναφερθεί ότι σε διεθνές συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, οι δύο πανεπιστημιακές κλινικές απέσπασαν το 1^ο βραβείο καλύτερης αναρτημένης ανακοίνωσης για εργασία που παρουσίασαν από κοινού.

Επιστημονικές δημοσιεύσεις 2017

Dimopoulos MA, Goldschmidt H, Niesvizky R, Joshua D, Chng WJ, Oriol A, Orlowski RZ, Ludwig H, Facon T, Hajek R, Weisel K, Hungria V, Minuk L, Feng S, Zahlten-Kumeli A, Kimball AS, Moreau P. **Carfilzomib or bortezomib in relapsed or refractory multiple myeloma (ENDEAVOR): an interim overall survival analysis of an open-label, randomised, phase 3 trial.** Lancet Oncol. 2017 Oct;18(10):1327-1337. doi: 10.1016/S1470-2045(17)30578-8. Epub 2017 Aug 23. PubMed PMID: 28843768.

Dimopoulos MA, Trotman J, Tedeschi A, Matous JV, Macdonald D, Tam C, Tournilhac O, Ma S, Oriol A, Heffner LT, Shustik C, García-Sanz R, Cornell RF, de Larrea CF, Castillo JJ, Granell M, Kyrtsonis MC, Leblond V, Symeonidis A, Kastritis E, Singh P, Li J, Graef T, Bilotti E, Treon S, Buske C; iNNOVATE Study Group and the European Consortium for Waldenström's Macroglobulinemia. **Ibrutinib for patients with rituximab-refractory Waldenström's macroglobulinaemia (iNNOVATE): an open-label substudy of an international, multicentre, phase 3 trial.** Lancet Oncol. 2017 Feb;18(2):241-250. doi: 10.1016/S1470-2045(16)30632-5. Epub 2016 Dec 10. PubMed PMID: 27956157.

Dimopoulos MA, Stewart AK, Masszi T, Špička I, Oriol A, Hájek R, Rosiñol L, Siegel D, Mihaylov GG, Goranova-Marinova V, Rajnics P, Suvorov A, Niesvizky R, Jakubowiak A, San-Miguel J, Ludwig H, Ro S, Aggarwal S, Moreau P, Palumbo A. **Carfilzomib-lenalidomide-dexamethasone vs lenalidomide-**

dexamethasone in relapsed multiple myeloma by previous treatment.

Blood Cancer J. 2017 Apr 21;7(4):e554. doi: 10.1038/bcj.2017.31. PubMed PMID: 28430175; PubMed Central PMCID:PMC5436074.

Bamias A, Gibbs E, Khoon Lee C, Davies L, Dimopoulos M, Zagouri F, Veillard AS, Kosse J, Santaballa A, Mirza MR, Tabaro G, Vergote I, Bloemendal H, Lykka M, Floquet A, GebSKI V, Pujade-Lauraine E. **Bevacizumab with or after chemotherapy for platinum-resistant recurrent ovarian cancer: exploratory analyses of the AURELIA trial.** Ann Oncol. 2017 Aug 1;28(8):1842-1848. doi: 10.1093/annonc/mdx228. PubMed PMID: 28481967.

Cavo M, Terpos E, Nanni C, Moreau P, Lentzsch S, Zweegman S, Hillengass J, Engelhardt M, Usmani SZ, Vesole DH, San-Miguel J, Kumar SK, Richardson PG, Mikhael JR, da Costa FL, Dimopoulos MA, Zingaretti C, Abildgaard N, Goldschmidt H, Orłowski RZ, Chng WJ, Einsele H, Lonial S, Barlogie B, Anderson KC, Rajkumar SV, Durie BGM, Zamagni E. **Role of (18)F-FDG PET/CT in the diagnosis and management of multiple myeloma and other plasma cell disorders: a consensus statement by the International Myeloma Working Group.** Lancet Oncol. 2017 Apr;18(4):e206-e217. doi: 10.1016/S1470-2045(17)30189-4. Review. PubMed PMID: 28368259.

Dimopoulos MA, Stewart AK, Masszi T, Špička I, Oriol A, Hájek R, Rosiñol L, Siegel D, Mihaylov GG, Goranova-Marinova V, Rajnics P, Suvorov A, Niesvizky R, Jakubowiak A, San-Miguel J, Ludwig H, Palumbo A, Obreja M, Aggarwal S, Moreau P. **Carfilzomib, lenalidomide, and dexamethasone in patients with relapsed multiple myeloma categorised by age: secondary analysis from the phase 3 ASPIRE study.** Br J Haematol. 2017 May;177(3):404-413. doi: 10.1111/bjh.14549. Epub 2017 Feb 17. PubMed PMID: 28211560; PubMed Central PMCID: PMC5412871.

Terpos E, Matsaridis D, Koutoulidis V, Zagouri F, Christoulas D, Fontara S, Panourgias E, Gavriatopoulou M, Kastritis E, Dimopoulos MA, Moullopoulos LA. **Dynamic contrast-enhanced magnetic resonance imaging parameters correlate with advanced revised-ISS and angiopoietin-1/angiopoietin-2 ratio in patients with multiple myeloma.** Ann Hematol. 2017 Oct;96(10):1707-1714. doi: 10.1007/s00277-017-3078-7. Epub 2017 Aug 1. PubMed PMID: 28766001.

Dimopoulos MA, Lonial S, White D, Moreau P, Palumbo A, San-Miguel J, Shpilberg O, Anderson K, Grosicki S, Spicka I, Walter-Croneck A, Magen H, Mateos MV, Belch A, Reece D, Beksac M, Bleickardt E, Poulart V, Sheng J, Sy O, Katz J, Singhal A, Richardson P. **Elotuzumab plus lenalidomide/dexamethasone for relapsed or refractory multiple myeloma: ELOQUENT-2 follow-up and post-hoc analyses on progression-free survival and tumour growth.** Br J Haematol. 2017 Sep;178(6):896-905. doi: 10.1111/bjh.14787. Epub 2017 Jul 5. PubMed PMID:28677826.

Kolyviras A, Manios E, Georgiopoulos G, Michas F, Gustavsson T, Papadopoulou E, Ageliki L, Kanakakis J, Papamichael C, Stergiou G, Zakopoulos N, Stamatelopoulos K. **Differential associations of systolic and diastolic time rate of blood pressure variation with carotid atherosclerosis and plaque echogenicity.** J Clin Hypertens (Greenwich). 2017 Nov;19(11):1070-1077. doi: 10.1111/jch.13070. Epub 2017 Aug 22. PubMed PMID: 28834144.

Georgiopoulos G, Lambrinoudaki I, Athanasouli F, Armeni E, Koliviras A, Augoulea A, Rizos D, Papamichael C, Protogerou A, Stellos K, Stamatelopoulos K. **Prolactin as a predictor of endothelial dysfunction and arterial stiffness progression in menopause.** J Hum Hypertens. 2017 Aug;31(8):520-524. doi:10.1038/jhh.2017.15. Epub 2017 Mar 23. PubMed PMID: 28332508.

Katsanos AH, Filippatou A, Manios E, Deftereos S, Parissis J, Frogoudaki A, Vrettou AR, Ikonomidis I, Pikilidou M, Kargiotis O, Voumvourakis K, Alexandrov AW, Alexandrov AV, Tsivgoulis G. **Blood Pressure Reduction and Secondary Stroke Prevention: A Systematic Review and Metaregression Analysis of Randomized Clinical Trials.** Hypertension. 2017 Jan;69(1):171-179. Epub 2016 Oct 31. Review. PubMed PMID: 27802419.

Paraskevaïdis IA, Makavos G, Tsirigotis P, Psarogiannakopoulos P, Parissis J, Gkirkas K, Pessach I, Ikonomidis I. **Deformation Analysis of Myocardial Layers Detects Early Cardiac Dysfunction after Chemotherapy in Bone Marrow Transplantation Patients: A Continuous and Additive Cardiotoxicity Process.** J Am Soc Echocardiogr. 2017 Nov;30(11):1091-1102. doi: 10.1016/j.echo.2017.07.010. Epub 2017 Aug 30. PubMed PMID: 28864152.

Dimopoulos MA, Roussou M, Gavriatopoulou M, Psimenou E, Ziogas D, Eleutherakis-Papaiakovou E, Fotiou D, Migkou M, Kanellias N, Panagiotidis I,

Ntalianis A, Papadopoulou E, Stamatelopoulos K, Manios E, Pamboukas C, Kontogiannis S, Terpos E, Kastritis E. **Cardiac and renal complications of carfilzomib in patients with multiple myeloma.** Blood Adv. 2017 Feb 27;1(7):449-454. doi: 10.1182/bloodadvances.2016003269. eCollection 2017 Feb 28. PubMed PMID: 29296960; PubMed Central PMCID: PMC5738981.

Bougnères P, Bouvattier C, Cartigny M, Michala L. **Deferring surgical treatment of ambiguous genitalia into adolescence in girls with 21-hydroxylase deficiency: a feasibility study.** Int J Pediatr Endocrinol. 2017;2017:3. doi: 10.1186/s13633-016-0040-8. Epub 2017 Jan 28. PubMed PMID: 28149309; PubMed Central PMCID: PMC5273823.

Drakou N, Mavrogianni D, Protopapas A, Stavrou S, Loutradis D, Drakakis P. **Association between tumor necrosis factor- α gene-1031T/C promoter polymorphism and endometriosis.** Journal of Reproductive Immunology 2017 (122):41.

Economou KA, Christopikou D, Tsorva E, Davies S, Mastrominas M, Cazlaris H, Koutsilieris M, Angelogianni P, Loutradis D. **The combination of calcium ionophore A23187 and GM-CSF can safely salvage aged human unfertilized oocytes after ICSI.** J Assist Reprod Genet. 2017 Jan;34(1):33-41.

Kontostathi G, Zoidakis J, Makridakis M, Lygirou V, Mermelekas G, Papadopoulos T, Vougas K, Vlamis-Gardikas A, Drakakis P, Loutradis D, Vlahou A, Anagnou NP, Pappa KI. **Cervical Cancer Cell Line Secretome Highlights the Roles of Transforming Growth Factor-Beta-Induced Protein ig-h3, Peroxiredoxin-2, and NRF2 on Cervical Carcinogenesis.** Biomed Res Int. 2017;2017:4180703. doi: 10.1155/2017/4180703. Epub 2017 Feb 2. PubMed PMID: 28261610; PubMed Central PMCID: PMC5316418.

Lourida C, Mavrogianni D, Stavrou S, Loutradis D, Drakakis P. **A study in the expression of levels genes coding β hCG (CGB, CGB1, CGB2, CGB5, CGB7 and CGB8) in women with recurrent miscarriages.** Journal of Reproductive Immunology 2017 (122):49-50.

Nerantzoulis I, Grigoriadis T, Michala L. **Genital lichen sclerosis in childhood and adolescence-a retrospective case series of 15 patients: early diagnosis is crucial to avoid long-term sequelae.** Eur J Pediatr. 2017

Oct;176(10):1429-1432. doi: 10.1007/s00431-017-3004-y. Epub 2017 Aug 30. PubMed PMID: 28856426.

Pappa KI, Gazouli M, Anastasiou E, Loutradis D, Anagnostou NP. **The Q192R polymorphism of the paraoxonase-1 (PON1) gene is associated with susceptibility to gestational diabetes mellitus in the Greek population.** Gynecol Endocrinol. 2017 Aug;33(8):617-620. doi: 10.1080/09513590.2017.1302419. Epub 2017 Mar 28. PubMed PMID: 28347194.

Patseadou M, Michala L. **Usage of the levonorgestrel-releasing intrauterine system (LNG-IUS) in adolescence: what is the evidence so far?** Arch Gynecol Obstet. 2017 Mar;295(3):529-541. doi: 10.1007/s00404-016-4261-0. Epub 2016 Dec 7. Review. PubMed PMID: 27928678.

Theofanakis C, Drakakis P, Besharat A, Loutradis D. **Human Chorionic Gonadotropin: The Pregnancy Hormone and More.** Int J Mol Sci. 2017 May 14;18(5). pii: E1059. doi: 10.3390/ijms18051059. Review. PubMed PMID: 28505106; PubMed Central PMCID: PMC5454971.

Trachana S.P., Thomakos N, Haidopoulos D, Vlachos D.E, Vlachos G, Rodolakis A. **Does conservative treatment represents the best choice in women with adenocarcinoma in situ of the uterine cervix? A single-institutional study.** Gynecol Oncol June 2017;145(1):186-187.

Tranoulis A, Michala L. **Hermaphroditism: an obsolete diagnosis?** Hormones (Athens). 2017 Jan;16(1):104-106. doi: 10.14310/horm.2002.1725. PubMed PMID: 28500834.

Valsamaki P, Ntali G, Tsiouma M, Papantoniou V. **Uterine leiomyomas in the differential diagnosis upon ^{99m}Tc-EDDA/HYNIC-TOC interpretation.** J Clin Case Rep 2017 Sep;7(8). Doi: 104172/2165-7920-C1-011.

Valsamaki P, Kastritis E, Delichas Z, Dimopoulos MA, Papantoniou V. **Scintigraphy with ^{99m}Tc-Pyrophosphate contributes in avoiding pitfalls by non-invasive diagnosis of TTR related cardiac amyloidosis.** J Clin Case Rep 2017 Sep;7(8). Doi: 104172/2165-7920-C1-011.